

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA
LETO 2013 • LXVII. • ŠTEVILKA 2

IZ GENERALNE KURIJE

Pismo gen. ministra papežu Frančišku ob izvolitvi 3

Generlani minister OFM imenovan za tajnika

Kongregacije za redovnike..... 4

Br. Michael Perry OFM je novi generalni minister 4

JUŽNOSLOVANSKA KONFERENCA PROV. MINISTROV OFM

Izredna seja JKPMOFM 5

V. evropski kongres OFM animatorjev za PMOS 6

IZ PROVINCIALATA

Besede naj blagoslovljajo..... 7

IZ TAJNIŠTVA

Provincialni kapitelj 2013 9

Kapitularni kongres 2013..... 9

Statistika 2012 10

IZ ŽIVLJENJA IN DELA PROVINCE

Dan province v Letu vere pri Sveti Trojici v Slovenskih

Goricah..... 11

Iz Lemonta 12

S Tromostovja 12

Nismo še »gotovi« v totem Mariboru 13

Zadnje novice s Svete Gore 14

PASTORALNI IN TEOLOŠKI IZZIVI

Jezusov prestop v raj 16

Poživi Božji dar, ki je v tebi..... 20

RAZNOTEROSTI

2. motoristično romanje v Assisi 2013 22

Spomin 25

Leto 2013..... 26

... IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE!

† Br. Štefan (Alojzij) Rezec 27

† P. Bogoljub (Alojzij) Gselman 29

NASLOVNIK PROVINCE 31

Kolofon

Poročila leto 2013 (LXVII) številka 2
Izdal: Slovenska frančiškanska provinca
sv. Križa
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

Pismo generalnega ministra papežu Frančišku ob izvolitvi

BR. DRAGAN

Blaženi oče!

„Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu.“ To je klic veselja tistih, ki so v molitvi čakali, da Gospod svoji Cerkvi da novega pastirja. Za našega papeža Frančiška „bodi hvaljen moj Gospod.“ To je molitev hvaležnosti, ki jo mi, sinovi svetega Frančiška, razširjeni po vsem svetu, z veseljem molimo, ko smo prejeli novico o Vaši izvolitvi za rimskega škofa in naslednika apostola Petra. Svetost! Čeprav še nismo izvedeli, koga je Gospod izbral, smo Vas že ljubili. Čeprav še nismo poznali Vašega imena, smo že molili za Vas. In ko smo slišali Vaše ime, smo se tisti, ki smo Vas poznali, vzradostili v velikem veselju. Naše veselje se je pomnožilo, ko smo izvedeli, kakšno ime ste si izbrali kot papež: Frančišek.

V imenu vseh manjših bratov, čestitke, Vaša svetost! Gospod se je ozrl na Vas in gospodje kardinali so spoznali pogled Najvišjega in Vas izvolili. Hvala, svetost, da ste si izbrali ime, ki je pomenljivo za svet, za Cerkev in seveda tudi za frančiškane: ime Frančišek.

Svetost, z sinovsko ljubeznijo in globokim spoštovanjem v imenu vseh tistih, ki so sprejeli način življenja, ki nam ga je zapustil sveti Frančišek, danes z globoko ganjenostjo obljubljam pokorščino in spoštovanje gospodu papežu Frančišku (prim. FPVod 2). Lahko računate na nas, svetost: z našo sinovsko ljubeznijo, z našo iskreno pokorščino, z našo nenehno molitvijo in našim vdanim sodelovanjem.

Računate lahko tudi na kontemplativne frančiškanske sestre, na sestre klariše in sestre koncepcioniske, ki iz svojih samostanov dvigajo molitve k Očetu usmiljenja za Vašo službo v služenju vesoljni Cerkvi.

Ko prosim svetega Frančiška, naj prosi za Vas, Vas obenem prosim za Vaš apostolski blagoslov zase, za svoje brate frančiškane in za vse sestre klarise in koncepcionistke.

Vaš vdani sin v Gospodu in svetem Frančišku.
Rim, 13. marca 2013

br. José Rodríguez Carballo
generalni minister OFM

Generalni minister OFM imenovan za tajnika Kongregacije za redovnike

BR. DRAGAN

6. aprila je sveti oče Frančišek za tajnika Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja imenoval spoštovanega patra Joséja Rodrígueza Carballa, generalnega ministra reda manjših bratov in ga istočasno povzdignil na naslovni sedež Belcastra z dostojanstvom nadškofa.

P. José Rodríguez Carballo ofm, je bil rojen v Lodoselu, škofija Orense (Španija), 11. avgusta 1953. Leta 1964 je vstopil v malo semenišče frančiškanske province sv. Jakoba v Komposteli, v Ca Castroverde de Campos (Zamora); naslednje leto je prešel v semenišče v Herbónu (La Coruña). Potem je šel v

noviciat v samostanu v Pontareas, ki ga je končal z začasnimi zaobljubami 9. avgusta 1971. Nadaljeval je s študijem filozofije in teologije v Centru za teološke študije Svetega Jakoba v Komposteli.

Od 1976 je študiral na *Studium Biblicum Franciscanum* v Jeruzalemu, ki ga je končal z magisterijem iz biblične teologije leta 1978; nato se je vpisal na Papeški biblični inštitut v Rimu in dosegel magisterij iz Svetega pisma.

Na provincialnem kapitlju leta 1983 je bil izvoljen za provincialnega definitorja in potem bil imenovan za provincialnega tajnika za formacijo in študij, za komisarja Svete dežele in magistra novincev. Leta 1992 je bil izvoljen za provincialnega ministra Province sv. Jakoba v Komposteli, od leta 1993 do 1997 je bil tudi predsednik UFME.

Na generalnem kapitlju leta 1997 je bil izvoljen za generalnega definitorja, nakar je bil imenovan še za generalnega tajnika za formacijo in študij.

5. junija 2003 je bil na generalnem kapitlju izvoljen za generalnega ministra, 119. naslednika sv. Frančiška Asiškega, potem pa je bil na generalnem kapitlju leta 2009 ponovno izvoljen. 23. novembra 2012 je bil izvoljen tudi za predsednika Zveze vrhovnih predstojnikov.

Kot član Kongregacije za evangelizacijo narodov in za ustanove posvečenega življenja in družb apostolskega življenja je sodeloval na škofovskih sinodah leta 2005, 2008 in 2012, pa tudi na sinodi za Srednji Vzhod; sodeloval je tudi na 5. generalni konferenci latinskoameriških škofov v Aparecidi leta 2007.

br. Michael Perry OFM je novi generalni minister

BR. DRAGAN

Br. Michael Anthony Perry je bil izvoljen za generalnega ministra reda manjših bratov „ad complendum sexennium“.

Br. Michael je star 59 let, je Američan in je 22. maja 2013 nasledil br. Joséja Rodrígueza Carballa, ki ga je papež Frančišek imenoval za tajnika Kongregacije za ustanove posvečenega življenja.

Br. Michael, ki je bil rojen v Indianapolisu (ZDA) leta 1954, je prej služil kot vikar reda. Bil je provincialni minister province Presvetega Jezusovega Srca. V svoji provinci je služil v teološki formaciji, v ponovicijski vzgoji, delal je na mednaro-

dnem področju za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva, deset let pa je delal tudi v misijonih v Demokratični republiki Kongo. Sodeloval je tudi v Catholic Relief Services in v škofovski konferenci Združenih držav.

Njegov akademski kurikulum vsebuje doktorat iz verske antropologije, magisterij iz misiologije, magisterij iz duhovniške formacije in bakalavreata iz zgodovine in filozofije.

Med svojo prvo homilijo 23. maja je govoril, da se manjši bratje ne smejo zanašati na nikogar drugega, kot izključno na Božjega Duha. V nadaljevanju je rekel, da so mladi v današnjem svetu lačni pomenljivega življenja, stari so žejni nekoga, ki bi jim dal nove življenjske prostore. Ubogi in odrinjeni si želijo biti priznani v njihovem človeškem dostojanstvu, mi, bratje, pa vedno bolj potrebujemo skupnostno in bratsko pričevanje Božjega usmiljenja.

Na koncu svoje homilije je poudaril pomen tega, da postajamo preroško bratstvo, ko svoje bratstvo izpričujemo kot kraj zakramentalne Božje navzočnosti, ko se skupaj učimo brati želje in trpljenje našega časa, da bi se pustili prežeti z evangelijem, ki je sam Jezus Kristus. To nam bo omogočilo, da bomo postali živa skrivnost Božjega Duha, ki nam ga Oče daje po Sinu.

Izredna seja JKPMOFM

Trogir, 29. aprila 2013

V času 5. evropskega kongresa animatorjev PMOS, ki je bil v hotelu »Medena« v Trogirju in ga je organiziral br. Mijo Džolan, gostila pa ga je naša konferenca, je bila tudi kratka seja JKPMOFM.

Na seji so bili navzoči vsi provincialni ministri iz naše konference in tajnik br. Nikola Vukoja.

Br. Lovro Gavran, podpredsednik konference, je pozdravil vse navzoče in se jim zahvalil, ker so našli čas in se odzvali na vabilo ter s tem pokazali, da so dobri gostitelji kongresa, zlasti pa da so prišli na sejo. Posebej je pozdravil br. Miljenka Šteka, novoizvoljenega provincialnega ministra hercegovske frančiškanske province Marijinega vnebovzetja, in mu zaželel blagoslovljeno in rodovitno sodelovanja v delu konference.

Br. Lovro je prenesel pozdrave br. Ivana Sesara, našega dosedanjega predsednika, br. Nikola pa pozdrave našega generalnega definitorja br. Ernesta Siekierke.

1. Predstavljanje in sprejemanje dnevnega reda

Br. Lovro je na temelju vabila predstavil točke, o katerih je vsekakor potrebno razpravljati in jih rešiti:

- Volitve novega predsednika JKPMOFM, saj je br. Ivanu Sesaru s prenehanjem službe provincialnega ministra prenehal tudi mandat predsednika konference.
- Volitve novega podpredsednika, saj se br. Lovru, dosedanjemu podpredsedniku, v kratkem izteče mandat, pa bi nam ne bi bilo potrebno zaradi tega ponovno sklicati sejo.
- Izbor dveh naših delegatov za Plenarni svet Reda, ki bo v jeseni (18. – 23. 11. 2013.) na Poljskem. Prej smo se že odločili, da bosta to predsednik konference in p. Viktor Papež. Zanju pa bomo morali poiskati namestnika.
- Pogovoriti se moramo in odobriti načrt za formativno srečanje gvardijanov in ekonomov naših bratstev.

2. Volitve predsednika in podpredsednika JKPMOFM

Ko je br. Lovro brate spomnil, kaj v naši zakonodaji piše o volitvah predsednika in podpredsednika, smo se pogovorili o možnih kandidatih ter se potem lotili volitev. Br. Joško Kodžoman je bil imenovan za števca, br. Nikola pa za zapisnikarja.

Za novega predsednika JKPMOFM je bil za tri leta izvoljen br. Lovro Gavran, provincialni minister province Bosne Srebrene (Sarajevo).

Za podpredsednika JKPMOFM je bil za tri leta izvoljen br. Andrija Bilokapić, provincialni minister province sv. Hieronima (Zadar).

Ta dva bosta tudi naša glasovalca na volitvah novega generalnega ministra reda manjših bratov v Rimu, 22. maja 2013.

3. Volitve naših delegatov za Plenarni svet Reda (PSR) 2013

Po pogovoru in dogovoru za delegate JKPMOFM za PSR 2013, so izbrani:

br. Lovro Gavran, provincialni minister province Bosne Srebrene in predsednik JKPMOFM, ter p. Viktor Papež, član province sv. Križa v Sloveniji.

Za namestnika delegatov JKPMOFM za PSR sta izbrana:

br. Andrija Bilokapić, provincialni minister province sv. Hieronima (Zadar) in podpredsednik JKPMOFM, ter br. Ivan Sesar, član province Marijinega vnebovzetja (Mostar).

4. Srečanje za formacijo gvardijanov in ekonomov na ravni JKPMOFM

Ker program srečanja še ni pripravljen, je br. Lovro spomnil, da so datumi in kraji že določeni (Sarajevo 4. 9. 2013 in Samobor 11. 9. 2013). Br. Joška Kodžoman je prosil, naj z br. Darkom Trepertom in provincialnimi tajniki za formacijo in študij do polovice maja pripravijo program, da bi ga lahko pravočasno poslali vsem zainteresiranim.

5. Zastopanje na škofovskem posvečenju

Odloženo je bilo, da bosta našo konferenco na škofovskem posvečenju br. Josėja R. Carballa zastopala br. Robert Bahčić in br. Ivan Matić.

Na koncu se je br. Lovro vsem zahvalil za sodelovanje in s kratko molitvijo končal sejo, br. Joško Kodžoman pa je kot gostitelj vse brate povabil na večerjo. Ta predlog je bil s hvaležnostjo sprejet.

Samobor, 06. 05. 2013.

br. Nikola Vukoja, tajnik JKPMOFM

V. EVROPSKI KONGRES OFM ANIMATORJEV ZA PMOS

(Pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva = PMOS)

Trogir je od 29. aprila do 3. maja 2013 sprejel brate frančiškane in njihove sodelavce iz vse Evrope na kongres PMOS-a, ki je v prvem delu bil odprt za javnost, drugi del pa le za tajnike PMOS-a. Priv del kongresa je skupaj s svojimi sodelavci pripravil koordinator PMOS-a južnoslovenske konference fra Mio Džolan, drugi del pa je koordiniral fr. Joe Rozansky OFM, generalni tajnik OFM PMOS-a. Iz naše province sva sodelovala br. Janez P. in jaz, ko je mogel, pa se je pridružil tudi naš provincialni minister Stane, ki je imel istočasno srečanje z ostalimi provincialnimi ministri južnoslovenske konference. Na svojem srečanju so izvolili novega predsednika v osebi fra Lovro Gavrana iz province Bosne Srebrene in podpredsednika fra Andrija Bilokapića iz zadarske province.

V prvem delu so bila zanimiva predavanja: dr. Neven Šimac je spregovoril o *Političnih in gospodarskih dvomih EU-projekta: vizija socialne pravičnosti in trajnega razvoja*. Nadalje so se različni avtorji (večinoma profesorji na frančiškanskih fakultetah v Splitu in Sarajevu) dotaknili različnih vprašanj: *Nauk o Cerkvi v 2. vatikanskem koncilu, Pravilnik Svetega sedeža o pravicah družin, Cerkev kot kvalitetna in ustvarjalna manjšina v evropski družbi, Frančiškov beg iz sveta na EU-ropagu, Frančiškansko življenje na robu, Sv. Frančišek Asiški: Pot evangelija kot obramba krščanske družbe, Delo v nedeljo in kvaliteta življenja, Družbena neenakost v upravljanju s časom, Aktualnost družbenega nauka Cerkve v reševanju nekaterih novo nastalih družbenih razlik, Trauma osebnih in skupnih identitet in nujnost skupnega življenja, Globalizacija in medverski dialog, Usoda telesa v različnih časovnih obdobjih: med nezaupanjem in kultom telesa, Med kartezijanskih dualizmom in potrošniškim uživanjem: kje se je telo izgubilo?*

Predavanja so bila na zavirljivi višini in so odpirala človekovega duha k razmisleku o temeljnih postavkah življenja v ožji in širši družbi. Po posameznih sklopih predavanj je sledilo delo po različnih jezikovnih skupinah, rezultate pogovorov pa smo predstavili na skupnem plenumu. Seveda so bili pogovori in debate po posameznih predavanjih začinjene z značilnim »južnoslovenskim humorjem« in bratskim spodbujanjem med profesorji, kar je celotno dogajanje še poživilo.

Pri tem se je dobro spomniti, kaj naša provinca na tem področju dela, oz. k čemu nas spodbuja. Povzemamo nekatere poudarke iz **Poročila Komisije PMOS iz naše province (predsednik p. Tadej Strehovec)** in dodajamo še druge:

- v reviji Brat Frančišek objavljamo različne prispevke s področja PMOS, pastore imigrantov ter o tveganjih povezanih z igrami na srečo.
- na provincialnem kapitlju 2013 smo brate in novo provincialno vodstvo povabili, da naj pripravi smernice za *ohranjanje stvarstva v naših samostanih* (razgradnja računalnikov in računalniške opreme, promoviranje zdrave (bio) prehrane in zdravih življenjskih slogov (manj mastna, manj aditivov, manj sladkih pijač), *prostor za domače živali naj bo zadosti velik, ločevanje odpadkov, ločeno zbiranje baterij, okolju prijazno ogrevanje, nakup avtomobilov z »nizkim ogljičnim odtisom«, uporaba varčevalnih žarnic, uporaba okolju prijazne razsvetljave ter osvetljave cerkva in samostanov, organizacija čistilnih akcij v okviru župnij, uporaba starih avtohtonih vrst povrtnine, dreves itd.*). Prav tako naj se vsebine o okolju prijaznem življenjskem slogu vključijo v vzgojne vsebine v okviru frančiškanske formacije.
- v šolskem letu 2010-2012 je član komisije na *Fakulteti za biosistemske vede* Univerze v Mariboru izvajal predavanja na temo gensko spremenjenih organizmov ter poskusov na živalih;
- člani komisije so sodelovali pri projektu varovanja netopirjev ter projektu »Temno nebo« na nacionalni ravni;
- vsaka kapljica je dar: varčujem z vodo. Skromno odločanje za prevozna sredstva. Koliko embalaže prinesem domov iz trgovine? Manj ogrevanja prostorov in več obleke...;
- gradnja pravičnih odnosov med nami, na osnovi spoštovanja enkratnosti vsakega, njegovih zmognosti, sposobnosti, darov, potreb in v skrbi za služenje skupnemu dobremu;
- veselje nad življenjem, bratska pomoč, molitev, ljubezen do vsakega in celotnega stvarstva v duhu sv. Frančiška;
- znotraj Komisije Pravičnost in mir pri SŠK sodelovali pri pripravi dokumenta »Naj se sliši vaš glas 2011«, ki posebno pozornost posveča tudi zdravemu in čistemu okolju itd. Prav tako so člani naše komisije sodelovali pri pripravi dokumenta »Odgovorni za življenje in prihodnost Slovenije« in še 15 drugih izjavah s področja družbenega nauka Cerkve, ki jih je izdala Komisija Pravičnost in mir pri SŠK.
- Vzpostavili smo spletno stran komisije (www.franciskani.si/kpmos) ter dodali e-verzijo dokumenta »Sestra voda«.

Kongres je bil zelo spodbuden za razvijanje čuta in odgovornosti za pravičnost, mir in varovanje stvarstva v naših medosebnih odnosih v provinci, po naših bratstvih, potem pa tudi v vzgoji drugih pri tem. Prihodnost naše province in sveta je odvisna od resnosti reševanje teh vprašanj in iskanja ustreznih odgovorov nanj.

Zapisala p. Janez P. in p. Pepi L.

Razmišljanje provincialnega ministra

Besede naj blagoslovljajo

Ena od nosilnih tem letošnjega kapitlja je bilo vprašanje duhovnih poklicev. Tudi to je področje, na katerem smo začeli sekularizacijo spoznavati od blizu. Če smo pred leti sekularizacijo doživljali kot pojem, ki nam je bil sicer znan, nismo mu pa še od blizu pogledali v oči in spoznali, kakšne so njegove pojavne poteze v resničnem življenju, sedaj že lahko rečemo, da jo poznamo iz oči v oči, čeprav se morda tega ne zavedamo dovolj, ali pa si morda tega ne upamo povsem priznati.

Pomembno je, da se dela za poklice ne lotevamo na njegovem koncu. Pod koncem mislim na to, da delo za poklice zaupamo (preložimo) na moderatorja dela za poklice, da morda določimo še posamezne brate, ki so po bratstvih zadolženi za sodelovanje z moderatorjem, zlasti kar zadeva delo z ministranti, in dobimo občutek, da smo naredili svoje. To pomeni lotiti se dela za poklice na njegovem koncu. Sam sem vedno bolj prepričan, da je prvo področje dela za poklice vse tisto, kar pokriva naša trajna formacija. Trajna formacija je namreč tisto okolje, v katerem se odvija vse življenje neke skupnosti, pa naj se ta skupnost imenuje provinca ali pa krajevno bratstvo v kateremkoli samostanu naše province. Znotraj trajne formacije se oblikujemo bratje, ki smo se s slovesnimi zaobljubami zavezali, da bomo vse življenje sledili zgledu svetega Frančiška in z njim hodili za Kristusom, ubogim in križanim. V okolju trajne formacije se odvija začetna formacija – ko naši mlajši bratje, pa naj bodo to bratje v začasni zaobljubah, ali pa novinci, pa še prej, postulanti, opazujejo naše življenje in si ob tem ustvarjajo podobo ali karikaturu Frančiškovega brata ali frančiškanske skupnosti. Naše življenje jih lahko spodbudi, da bo živeti kot frančiškan zanje nenehen izziv ponižne in vesele osebnostne in duhovne rasti pred Bogom in med brati, nenehno potovanje od dobrega k boljšemu (kakor je rad govoril naš bivši generalni minister, ki je bil na binkoštno vigilijo posvečen v škofa), kjer vsak korak radostno kliče po naslednjem koraku, vsak cilj postane hrepeneč klic po naslednjem cilju – tako

si sam predstavljam trajno formacijo. Nenehno preseganje trenutka, da bi se v meni uresničevala podoba, ki jo je ob stvarjenju mene imel pred seboj nebeški Oče. Lahko pa se v njih, ko nas gledajo in presojujejo, prebudi sklep – do slovesnih obljub bom že zdržal in živel, kakor govorijo, da je treba, potem pa bomo tako ali tako vsi enaki in bom živel, kakor bom hotel.

Seveda se vpliv te trajne formacije ne konča samo pri naših kandidatih in pri začetni formaciji – dokumenti reda pravijo, da je trajna formacija humus začetne formacije. Mladi ljudje prihajajo v frančiškansko okolje, ki ga živimo in oblikujemo mi, in se hočeš nočeš zraščajo s tem okoljem – postajajo frančiškani na naš način. Trajna formacija sega dlje v prostor. Z njo je prepojena vsa naša pastoralna, vsa naša apostolska dejavnost.

Že na provincialnem kapitlju, pa potem še večkrat, je bil poudarjen poseben vidik naše trajne formacije – namreč oblikovanje našega govorjenja. O moči jezika posebej govori apostol Jakob (Jak 3,1-18). V Jakobovih praktičnih napotkih vidimo, kako pomembno je, da imamo svoj jezik pod nadzorom. Jakob pravi, da majhen plamenček lahko zažge velik gozd. Ali pa, da krmilo, ki je v primerjavi s celo ladjo majhna stvar, vso ladjo usmerja tja, kamor hoče krmarjeva volja. Morda se zdi, da Jakob pretirava. Temu bi pritrdil, če bi za besedami, ki jih govorimo, bil v resnici samo jezik, ki jih izgovarja. Pa vsak izmed nas ve, da ni tako. Za našimi besedami se skriva ves naš miselni svet, vsa naša osebna zgodba, ves svet naših odnosov. Pravijo, da z besedami povemo samo razmeroma majhen

del sporočila (po nekaterih ugotovitvah samo 7% - ostalo je govorica telesa in barva glasu). Ker z besedami hočeš nočeš izrazimo tudi ta del, ki bi ga sicer morda kdaj raje skrili, potem vidimo, da ima Jakob prav. Jezik, razumljen v širokem pomenu besede, je zelo pomemben.

Tega se je v svoji nadarjenosti za komunikacijo in za graditev bratstva zelo dobro zavedal tudi sveti Frančišek Asiški. V 10. poglavju Potrjenega Vodila pravi: „Svarim pa in opominjam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se bratje varujejo vsake prevzetnosti, prazne častihlepnosti, nevoščljivosti, lakomnosti, skrbi in prizadevanja za ta svet, opravljanja in godrnjanja“ (FPVod 10,7).

Še bolj odločne so v zvezi s to napako njegove besede, kakor nam jih sporočajo viri. V Drugem življenjepisu Tomaža Čelanskega beremo: „Frančišek je med drugimi napakami s pravo grozo čutil poseben odpor do obrekovalcev in govoril, da *pod jezikom* nosijo strup, s katerim prizadenejo bližnjega. Zato se je izogibal opravljalcem in ujedljivim iskalcem napak, kadar jih je slišal govoriti, in je obrnil uho drugam, kakor smo mi sami videli, da bi se ne umazal z njihovimi čenčami.

Nekega dne je slišal nekega brata, ki je obrekoval dobro ime nekoga drugega. Obrnil se je k svojemu vikarju Petru Kataniju in izgovoril strašne besede: 'Redu pretijo hude nevarnosti, če se ne bo poskrbel za obrekljivce. Zelo hitro se bo *prijeten vonj mnogih spremenil v odvraten smrad*, če se ne bodo zaprla usta teh smrdljivcev. Pogumno, zgani se, skrbno preišči, in če boš odkril, da je brat, ki je bil obtožen, nedolžen, kaznuj tožnika s strogo in zgledno kaznijo!' (...) Hočem, je še dejal, 'da ti in drugi ministri s kar največjo marljivostjo poskrbite, da se ta kužna bolezen ne bo še bolj razširila.' Včasih se mu je celo zdelo pravično, da se je tistemu, ki je svojega brata slekel dobrega imena, slekla tunika, in ni smel dvigniti oči k Bogu, če prej ni povrnil tega, kar je odnesel.

Od tod je izhajalo, da bratje tistega časa, ki posebno te napake skoraj niso prenašali, med seboj sklenili dogovor, da se bodo pozorno ogibali vsemu, kar bi lahko škodilo ali bi zvenelo kot žalitev za čast drugih“ (Tomaž Čelanski, *Vita seconda*, II., 182 – FF 768-769).

V nadaljevanju potem Frančišek v zapisu Čelanskega pojasni, kakšni motivi vodijo opravljalca in obrekljivca: „V zvezi s tem je Frančišek pogosto ponavljal: 'Obrekovalec pravi takole: 'V življenju mi manjka popolnosti, nimam znanstvenega ugleda, ne posebnih darov, ne najdem mesta ne pri Bogu ne pri ljudeh. Vem, kaj bom storil: vrgel bom blato na izvoljene (prim. Lk 15,4, Sir 11,33) in si pridobil naklonjenost velikih. Vem, da je moj predstojnik človek in včasih uporablja mojo metodo, kar pomeni ruvati cedre, da bi se v gozdu šopirilo samo trnje.' Nesrečnik, kar hrani se s človeškim mesom in glodaj drobovje bratov, ker pač ne znaš živeti drugače!“

Ti so v skrbeh, da bi se kazali dobri, ne da bi takšni postali, tožarijo napake drugih in ne odlagajo svojih. Znajo se samo prilizovati tistim, od katerih oblasti želijo biti varovani, in onemijo, kadar mislijo, da hvalnice ne dosežejo dotičnega ... Uživajo sloves, da so sveti, ne da bi imeli dela, uživajo ime angelov ime, nimajo pa njihovih kreposti.“ (Tomaž Čelanski, *Vita seconda*, II., 183 – FF 770).

„Dobro ime je boljše kakor veliko bogastvo ... “ (Prg 22,1).

„Dobro ime je boljše kakor dragoceno olje ... “ (Prg 22,1).

„Celo dobro življenje doseže le določeno število dni, dobro ime pa bo ostalo na veke“ (Sir 41,13).

Dobro ime je torej velika dobrina, človekova zelo osebna dobrina. In kot taka mora biti sveta. Najprej sveta za posameznika, ki ga nosi. V življenju mora skrbeti zanjo, da njegovo dobro ime živi iz njegovih del in drž. Potem pa mora biti sveto tudi za vse druge. V varovanju dobrega imena sam vidim temeljno držo spoštovanja posameznika. Življenjska izkušnja me namreč vedno bolj uči, da v svojih neposrednih odnosih ljudje velikokrat ne znamo, morebiti ne moremo biti do konca iskreni. Kadar imamo človeka pred seboj, vedno skozi to ali ono cedilo precedimo svoje besede. Najbrž je težko gledati človeku v oči in biti z njim grob, nespoštljiv in še kaj drugega. Zato tudi razumem misel Pedra Opeke, ki je nekoč dejal: „Človeku ne reci ne, če mu prej nisi pogledal v oči.“

Naš pravi odnos do nekoga se pokaže takrat, kadar tega človeka ni zraven, pa pogovor nanese, ali pa ga sami usmerimo nanj. Morda bi lahko rekli, da v tistem prvem primeru, ko imam človeka, brata pred seboj, govori tistih 7% moje govorice. Kadar pa tega človeka, tega brata nimam pred seboj, takrat pa spregovori vsa moja govorica. In šele v tem primeru se pokaže, kakšen je moj resnični odnos do posameznika – je to odnos spoštovanja, ko o bratu govorim spoštljivo, ali pa vsaj s skrbjo, kadar ga ni zraven, ali pa bi za to vrsto odnosa morda lahko uporabili Jezusov stavek: „Kjer je truplo, tam se bodo zbrali jastrebi“ (Mt 24,28). Ker mislimo, da je na bratu nekaj trohnečega, začnemo trgati meso njegovega dobrega imena.

Seveda pa to ne pomeni, da o bratih ne smemo govoriti. Nasprotno. Veliko moramo govoriti o bratih. Kadar se o bratih pogovarjamo z drugimi brati ali z drugimi ljudmi (prav pri govorjenju o bratih z drugimi ljudmi moramo na poseben način prositi Gospoda, naj postavi meč pred naša usta, da bo kakor angel vhod v raj varoval naša usta pred slabim govorjenjem o bratih), bi moralo naše merilo biti nekoliko spremenjen pregovor: „Če dobrega ne morem narediti, tudi slabega ne bom delal – Če dobrega ne morem povedati, tudi slabega ne bom govoril.“ Veliko, rekel bi celo zelo veliko pa moramo o bratih govoriti Bogu. On, ki je Oče vseh, je namreč tudi Oče našega bratstva, brez njegove volje in brez njegovega klica bi mi nikoli ne postali bratje. In zato je prav, da mu vedno znova, vztrajno, nikdar naveličano, pripovedujemo o svojih bratih. In prepričan sem, da je res, kar je nekoč rekel eden od naših bratov o takšni molitvi za brata: „Saj se ne spremeni, ampak jaz ga veliko lažje sprejemam in živim z njim.“

Vsak dan je naše prvo molitveno dejanje prekrižanje ustnic in prošnja: „Gospod, odpri moje ustnice.“ Če bomo zavestno skrbeli za to, da bo Gospod odpiral naše ustnice, potem sem prepričan, da jih bo skozi ves dan odpiral za dobre besede, za dobro govorjenje – kar pomeni, da bomo z vsako besedo blagoslovljali. Blagoslova pa ni nikoli preveč.

p. Stane Zore

Provincialni kapitelj 2013

Letošnji provincialni kapitelj, ki je od 1. do 4. aprila potekal v Nazarjah, nam je prinesel nove provincialne definitorje. Za svetovalce provincialnemu ministru in vikarju so bili izvoljeni:

- br. Pepi Lebreht
- br. Marjan Čuk
- br. Miran Špelič
- br. Ambrož Mušič
- br. Andraž Arko

Ob sklepu kapitlja smo bratje kapitulariji pripravili tudi sledeče sklepno besedilo:

Slovenski frančiškani smo se na pragu 500-letnice ustanovitve Slovenske frančiškanske province v velikonočnem tednu od 1. do 4. aprila 2013 zbrali na svojem rednem kapitlju v Nazarjah, da smo izbrali nov definitorij in preverili svojo zvestobo evangeliju po Frančiškovi karizmo. Spregovorili smo tudi o problemih naše province, predvsem o delu za nove duhovne poklice ter skrbi za bolne brate.

Kakor se je Frančišek pojavil v določenem trenutku in ga zaznamoval s svojo izvirnostjo, smo danes frančiškani izzvani, da po Frančiškovi karizmi zaznamujemo naš čas in odkrijemo, katera so tista znamenja časov. Pred nami je torej nova pot v novih znamenjih za Kristusovo veselo oznanilo. To želimo storiti skupaj in posamič, vendar ne na način ukalupljenega frančiškana, ampak preko talentov posameznih bratov in zaupanih jim nalog, s svojo pristnostjo in s timskim delom.

Prav zato smo na začetek teh štirih dni, ki smo jih člani kapitlja preživeli v Nazarjah, povabili mlajše brate OFM 10, da so nam podali uvodno razmišljanje in svoj kritični pogled na našo provinco in naše življenje. V ospredje so postavili našo zvestobo redovnim obljubam, ki se naj kaže v osebni odgovornosti Gospodu in sicer z nedeljenim srcem ter v gorečnosti; v prosojnosti naših odnosov, ki se bo izkazovala v medsebojnem zaupanju in odpuščanju, v premagovanju ran iz preteklosti in v različnih oblikah solidarnosti in sočutnosti, v strežbi bolnim in v skrbi za zdravljenje različnih oblik zasvojenosti in v molitvi za sobrate; pa tudi v zvestobi skupnim projektom, v zvestobi »ubogi«
Cerkvi na Slovenskem ...Z vsem tem se lahko izognemo oziroma premagamo notranje izdajalce zvestobe, ki prežijo skozi željo po oblasti in ugodju.

Posebno pozornost smo namenili skrbi in oblikam dela za duhovne poklice, kar je najprej poslanstvo vsakega brata. To se mora kazati predvsem v konkretni drži: najprej v načinu mojega življenja v samostanu, da ne dajem vtisa življenja v preskr-

bljenem hotelu, ampak da sem prinašalec Kristusovega veselja in upanja. Ob mnogih konkretnih predlogih smo še poudarili pomembnost tega, da smo s svojo pristnostjo in s timskim delom na razpolago ljudem, da smo živ evangelij, ki bo ob Gospodovem klicu nagovarjal in s svojo držo in delom »razlagal«
način življenja frančiškana.

Resni razmislek smo posvetili tudi skrbi za bolne brate, saj se zavedamo, da je to mera naše človečnosti in smo brez nje le »brneč bron«. Rešitve so se nam nakazovale v različne smereh: od tega, da skušamo še naprej, ob pomoči medicinskega osebja, sami v konkretni hiši poskrbeti za bolne brate, pa predloga, da bi eno izmed hiš primerno uredili za tako oskrbo, do misli, da bi v primeru, ko tega ne bi zmogli v naših skupnostih, poiskali za bolnega brata mesto v primerni cerkveni ali svetni ustanovi.

Poudarili smo tudi, da je skrb za zdravje globalna etična in duhovna dolžnost vsakega brata. Gre za kulturo zdravega načina življenja, ki se naj kaže v zdravi prehrani, v ustvarjanju-ohranjevanju zdravega okolja, v rednem gibanju in potrebnem počitku, z rednimi zdravstvenimi pregledi in takojšnjem zdravljenju, ko se bolezen pojavi. Nezamenljivo je tudi medsebojno razumevanje in spoštovanje, kar ustvarja notranjo odpornost. Nenazadnje smo iskali tudi vizijo poslanstva naše province. Tu smo se ustavili ob misli, da nam ob pomanjkanju duhovnih poklicev Bog daje laike kot sodelavce tam, kjer ne zmoremo sami. Pomembno je, da bomo znali sodelovati, delati timsko, ljudem prinašati pristno evangelijsko veselje in in pri sebi ohranjati zaupanje v Kristusa.

Kapitularni kongres 2013

Kapitularni kongres je potekal v dveh delih, vselej na Viču v Ljubljani. Prva seja je bila 16. aprila 2013, ko je novo vodstvo pregledalo sklepe in pobude minulega kapitlja in jih ume-stilo v konkretnost province. Sledila je razprava o viziji province in načinu dela po naših skupnostih.

Drugi del kapitularnega kongresa pa je potekal od 14. do 17. maja. Ti dnevi so bili namenjeni predvsem sestavljanju t.i. tabele, razporeditve bratov po posameznih hišah. Kdor je že kdaj igral priljubljeno igro *sudoku*, ve, da se ti lahko pri zadnjih odprtih postavkah vse podre in je treba na novo iskati primernih rešitev. Podobno je pri sestavljanju provincialne tabele.

Na koncu so bili gvardijani izvoljeni, ekipe posameznih hiš pa sprejete in potrjene. Sledila je še izvolitev oz. postavitve ostalih potrebnih služb.

br. Janez Papa, tajnik province

STATISTIKA 2012

samostan župnija	prebivalcev	krščenih	nedeljnikov	krsti (vsi)	poroke	pogrebi	obhajila	bolniki		prvoobhajanci	birmanci	katehumeni			kateheza					ministranti
								obhajila	maziljeni			kršćeni	birmani	obhajilo	predšolski	osnovna šola	skupin OSV	mladi	študentje	
Koper			90	0	0	0	12000	10	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Strunjan	750	500	80	28	18	7	17500	72	51	0	6	0	0	0	0	30	6	0	0	10
Kostanjevica	6500	?	450	17	4	30	40000	3600	185	12	0	0	0	0	10	136	14	7	0	18
Sveta Gora																				
Brezje			1073	26	18	15	148000	735	585	0	0	2	8	6	0	0	0	7	0	8
Mošnje	1820	1710	86	16	3	6	3650	42	4	6	22	0	0	0	0	72	8	0	0	0
Kamnik				0	1	3	34800	3939	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
LJ-Bežigrad	14000	9000	711	26	4	83	42000	826	81	14	0	2	2	2	0	182	17	12	8	29
LJ-Center	3000	2000	1783	68	19	25	127350	1842	96	28	30	23	28	41	27	289	18	31	190	25
LJ-Šiška	14991	?	721	30	7	66	49500	152	57	10	15	0	1	0	7	162	16	7	6	26
LJ-Vič																				
Nova Štifa					17		12500	67	1											10
Novo mesto	10000	5000	1379	90	10	49	78900	2371	542	42	49	2	5	4	0	391	21	25	12	65
Nazarje																				
Maribor	5500	3000	798	25	3	74	59370	220	176	16	16	3	3	3	28	28	4	3	24	13
Sveta Trojica	2250	2200	450	20	5	14	21400	256	38	22	38	0	0	0	0	170	9	5	0	13
Melbourne																				
Sydney	5000	?	398	7	3	22	13222	48	17	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	13
Lemont																				
SKUPAJ	63811	23410	8019	353	112	394	660192	13373	1861	151	176	32	47	56	72	1461	113	97	240	247

* V prejšnji številki Poročil je bila objavljena pomanjkljiva razpredelnica za statistiko 2012. Na tem mestu se opravičujem brezjanskemu gvardijanu, ker so bili podatki poslani pravočasno, vendar sem jih pri obdelavi spregledal.

Dan province v Letu vere pri Sveti Trojici v Slovenskih Goricah

V tednu med binkoštnim praznikom in trojiško nedeljo smo se v sredo, 22. maja ponovno zbrali kot bratstvo na dnevu province. Tokrat čisto na vzhodu naše prelepe domovine, tam kjer na poseben način prebiva troedini Bog, saj je njemu posvečena cerkev, župnija in samostan ter tudi občina. Vse se torej odvija pri Njem

P. KRIZOSTOM

in v Njem. Čudoviti griček v Slovenskih goricah, ki so ga po drugi svetovni vojni preimenovali v Gradišče, se je vseskozi, četudi ne na krajevnih tablah, imenoval Sveta Trojica. Ta kraj je torej letos gostil 40 bratov frančiškanov naše province Svetega križa. Trije domači bratje: Bernard, Matej in Jurij so nas res prijazno sprejeli; prijaznost pa je pokazalo tudi prijetno sonce in dobri ljudje.

P. KRIZOSTOM

Med 9. in 10. uro je bil čas za zbiranje. Prišli smo iz vseh samostanov. Pisoči se je na srečanje in tudi nazaj domov v Maribor pripeljal kar s kolesom.

Trg pred cerkvijo in samostanom je bil naenkrat poln avtomobilov in rjavih habitov. Čutiti je bilo bratsko vzdušje in veselje ob ponovnem srečanju in druženju. V samostanski obednici smo se naprej lahko malo okrepčali in se tako pripravili na srečanje v cerkvi, kjer nas je naprej pater provincial nagovoril. Upam, da bodo njegove besede pov-

P. KRIZOSTOM

zete v zapisu v teh Poročilih. Govoru je sledila sv. maša, pri kateri je orglal p. Tadej Inglič, prepevali pa smo znane ljudske pesmi. Ob koncu sv. maše nas je pozdravil gvardijan p. Bernard, ki je povabil nekdanjega župnika pri Sveti Trojici in domačina p. Lovrenca Anžela, da je na kratko razložil, kako

P. KRIZOSTOM

je trojiška fara prišla do tretjih največji cerkvenih orgel v Sloveniji. So edinstvene, saj imajo dva igralnika, ki sta med seboj povezana z optičnim kablom in je možno izvajati koncert z dvema organistoma hkrati. Tako se cerkev ponaša poleg čudovite baročne okrasitve z modernimi in velikimi orglami. Po maši smo si lahko ogledali še cerkveni kor, knjižnico in samostanski muzej. Predvsem pa

smo bili povabljeni v samostansko klet sv. Martina, ki je postala protokolarni objekt nove občine Sveta Trojica. Prijazni in gostoljubni župan g. Dar-ko Fras nas je lepo nagovoril in predstavil, kako je občina prišla do te res čudovito obnovljene kleti. Vseskozi je hvalil zgledno sodelovanje med patri

P. KRIZOSTOM

franciškani in civilno oblastjo. Ob koncu nagovora smo nazdravili z odlikovano trojiško penino. Druženju v kleti je sledilo kosilo v veliki samostanski obednici, ki nam je bilo postreženo s strani dobrih župljanov. Ure so hitro tekale, tako so po kakšni uri kosila prvi bratje že odhiteli proti domu, večina pa je odšla nekje okrog 15. ure.

Dan province je bil po tednu dni, ko smo sprejeli na znanje nove premestitve. Morda je res kdo manjkal zaradi bolečine ob premestitvi, vendar je bilo ob vsem čutiti, da smo radi prišli skupaj in da smo se iskreno veselili drug drugega. Prav ta dva namena: priti skupaj in veseliti drug nad drugim pa sta glavna razloga, da dneva province ne smemo črtati iz svojega letnega načrta, ampak ob ta dan postaviti še druga srečanja, ki nas vedno obogatijo ter nam dajo novih moči za bivanje tako v skupnosti kjer smo kot v provinci kateri pripadamo. V gradnjo odnosov nas nihče ne more prisiliti, vsak se mora odločiti sam, vendar brez iskrenega prizadevanja ne bomo mogli skrbeti za enega od temeljev našega skupnega sobivanja. Naj nam Troedini Bog pri vsem našem trudu pomaga z blagoslovom, priprošnja Marije Pomagaj pa naj nam izprosi potrebnih milosti.

p. Krizostom

Iz Lemonta

Ljubljanska nadškofija je januarja letos prosila frančiškane v Lemontu, naj pripravimo vse potrebno za prekop ljubljanskega škofa Gregorija Rožmana. Na belo nedeljo, 7. aprila, smo se tako poslovili od pokojnega škofa, ki je bil pokopan na frančiškanskem pokopališču pri nas vse od smrti leta 1959. Na dan slovesa je od njih popol-

dne ležal v cerkvi. Poleg molitve in kropljenja je pel zbor Špendov, to je moški pevski zbor, ki si je nadel ime po p. Vendelinu, komponistu ter dolgoletnem pevovodju in organistu v Chicagu in Lemontu. Ob treh je sv. mašo vodil upokojeni škof iz Clevelanda, mons. Edward Pevec, ki je škofa osebno poznal. Somaševal je ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik, ki je tudi prebral pismo ljubljanskega nadškofa Stresa, in lokalni upokojeni škof John Gorman. Iz Clevelanda, kjer je škof Rožman živel, je pripeljal avtobus romarjev z župnikom iz cerkve sv. Vida, Jožetom Božnarjem. Diakon, dr. Janez Vidmar je asistiral, tudi organiziral, da so krsto

P. METOD

nosili predstavniki iz različnih krajev v ZDA. V torek, 21. maja smo pri jutranji maši ob sedmih praznovali visoke duhovniške jubileje naših bratov. Glavni mašnik in pridigar je bil p. Blaž Chema-zar, ki letos praznuje 60 let mašništva. Ob njem je somaševal p. Atanazij Lovrenčič, 65 let mašništva. Iz Johnstowna je prišel p. Bernard Karmanocky, iz New Yorka pa p. Krizolog Cimerman. Oba letos praznujeta 40 let mašništva. Na fotografiji sva ob jubilaritih še p. Bernardin Sušnik in p. Metod Ogorevc, kar pomeni celotno zasedbo bratov v ZDA. Pridružilo se nam je 14 'Slovenskih' sester (Mariborske šolske sestre) in kakih trideset rojakov. Po maši smo imeli praznični zajtrk v dvorani slovenskega kulturnega centra za vse.

V Slovenskem kulturnem centru se je Martin Hozjan, pobudnik graditve slovenskega doma (zgrajen leta 1995) na rednem sestanku maja odpovedal službi predsednika, ki jo je opravljal vse od začetka. Na njegovo mesto je bila izvoljena Tina Hozjan-Ruda.

p. Metod

S Tromostovja

Naša cerkev Marijinega oznanjenja v Ljubljani je zasvetila v prenovljenem sijaju. 4. februarja 2013 je nadškof Anton Stres v spremstvu bratov in patrov frančiškanov blagoslovil šestletno delo Zavoda za varstvo kulturne

dediščine. Delo je bilo izvedeno na stenskih poslikavah Matevža Langusa in Janeza Wolfa ter na oltarnih slikah in kamnitih oltarjih v stranskih kapelah. Poleg stranskih poslikav so restavratorji med letoma 2007 in 2011 obnovili 12 slik, in sicer pet večjih oltarnih slik in sedem slik manjšega formata.

Osemdeset konservatorjev in restavratorjev ter še 20 strokovnjakov z drugih področij je dobrih šest let obnavljalo stenske poslikave, kamnite oltarje in oltarne slike – skupaj več kot 600 m² površine – v šestih stranskih kapelah. Kapele je v letih 1845 do 1855 poslikal v tistem času eden najbolj cenjenih slikarjev Matevž Langus. Nekaj desetletij po nastanku je Frančiškovo kapelo delno restavriral, delno na novo poslikal Janez Wolf, po potresu leta 1895 pa sta vse kapele restavriral dunajski slikarja Klainert in Kastner. Največji poseg v kapele je v letih 1925 do 1933 izvedel Matej Sternen.

Pred šestimi leti se je Restavratorski center na pobudo župnika p. Pavleta Jakopa lotil obnove z vrhunskimi sodobnimi postopki. »Gre za enega večjih in kompleksnejših projektov na področju reševanja problematike propadanja stenskih poslikav v zadnjih letih,« je na predstavitvi del dejal Jernej Hudolin, vodja RC ZVKDS.

V nedeljo, 02. 6. 2013, je p. Pavle Jakop na Rožniku ob spremstvu diakonov, p. Vida in p. Pepija, ob navdušenem petju ŽPZ Hugolin Sattner in solistov v polni cerkvi vernikov obhajal zunanjo slovesnost zavetnice cerkve in blagoslov obnovljenih (novih) orgel.

Po sv. obhajilu je p. Vid predstavil delovanje in zmožnosti novih orgel, orglarski mojster, g. Boštjan Černe, pa je z igranjem njihove zmožnosti zaigral.

Nova pridobitev Rožnika je rojevala veselje v srcih vseh vernikov in se je po slovesni sv. maši ob lepem vremenu razlila še v prijetno druženje ob dobrotah prizadevnih župljank.

Bratje s Tromostovja želimo vsem bratom obnove, osvežitve in počitka v počitniškem času. Mir in dobro!

p. Pepi L.

Nismo še „gotovi“ v totem Mariboru

Biti „gotov“ ali „gotof“ je postala ena od štajerskih besed kot na primer „toti“. Uporabno dovoljenje pa je na nek način dobila v zadnjem letu, ko se je mestu ob Dravi marsikaj zgodilo. V dveh zapisih od kar sem v Mariboru, je bilo tako moč kar nekaj prebrati, kako smo delovali bratje frančiškani ob vseh okoliščinah, ki jih je narekovala ulica in zunanje razmere. Tokratno pisanje bo torej tretje in z moje strani zadnje, potem pa dopisništvo predajam drugemu,

ki ga bodo izbrali v novo nastali skupnosti ali pa se bo kar sam določil.

Trije meseci so za nami kar smo obhajali največji krščanski praznik. Po kratkih počitnicah je bilo samo slab mesec delovni in že so bile tukaj prvo-majske počitnice. Župnik p. Tomaž je s skupino poromal v Assisi. Stanje našega nepokretnega sobrata p. Bogojuba pa je bilo zelo resno in potrebno je bilo iti ponovno v bolnico. Trije dnevi so bili zadnji, ki jih je prebil v bolnišnici v minulih letih, ko je tam bival večkrat. Počakal je še vrnitev romarjev; na svoj način se je še veselil svojega 79. rojstnega dne, vendar je po nekaj dneh zaspal za ta svet. Pokopali smo ga na slovesni praznik Go-

p. KRIZOSTOM

spodovega vnebohoda, točno deset let po smrti njegovega rodnega brata in natanko 79 let po njegovem krstu. O vsem ste lahko že brali. V prvih tednih po smrti smo vsak teden obhajali za njega po več maš. P. Krizostom pa se je potrudil skrbno urediti njegovo zapuščino, ki so prava zakladnica raznoterih stvari: znamk, denarja, kartic ali razglednic, na stotine podob in fotografij. Marksi-katera fotografija bo lahko obogatila samostanski in provincialni arhiv. Na desetine je tudi izrezanih člankov iz dnevnega časopisa Večer, potem razni zapiski misli, gesel in pomembnih ljudi iz raznih področjih, saj je rad reševal križanke. Tisti, ki ste ga poznali in z njim živeli, veste nad čim vsem je bil navdušen. Številne knjige in razni lističi potrjujejo njegovo vsestransko zanimanje. Vsem pa nam je znano, da je bil goreč duhovnik in Marijin častilec, lahko pa bi dodal, da tudi romar in misijonar po mnogih župnijah. Ta kratek zapis o njem pove, da je za njim hočeš ali nočeš nastala praznina. 20 letno bivanje v mariborskem samostanu je pustilo svojski pečat. Z njegovo smrtjo smo po svojem osebnem mišljenju izgubili enega zadnjih pridigarjev starega kova, vsaj jaz ne poznam med nami njemu podobnega. Že lansko leto sem pričel urejati mariborski samo-

stanski arhiv in zdaj ob selitvi knjižnice in smrti p. Bogoljuba se je arhiv še močno obogatil. Zanimivo je prebirati in včasih tudi prebrati stare pridige. Koliko časa, ljubezni in skrbi so položili v sestavljanje najrazličnejših pridig ob raznih priložnostih. Pridiga je napisana od prve do zadnje črke z lepo pisavo, pri kateri je zelo malo napak. Kdor bo imel ljubezen, voljo in čas, bo mogel iz mariborskega arhiva še marsikaj prebrati in raziskati. Sam se bom potrudil, da ga do selitve v Novo mesto uredim toliko, da se bo mogel vsak znajti v njem, še posebej pa tisti, ki bo prevzel to nalogo. Hvala Bogu, da se je ob selitvi knjižnice za ureditev le-te našla dobra in usposobljena gospa.

Kakšen teden po Veliki noči smo ugotovili, da so bil odtujeni bakreni žlebovi na cerkvi sv. Ane v Ribniškem Selu. Sanacija, kar pomeni zamenjava vseh žlebov z navadno pobarvano pločevino, se je izvršila v sredini četrtega meseca. Ob tem pa

P. KRIZOSTOM

smo dali popraviti tudi streho na bivšem molitvenem koru samostana, saj je bilo iz neznanih razlogov počenih nekaj deset opek in nekaj deset

P. KRIZOSTOM

litrov vode je stalo na obokanem stropu oratorija. Ko sem se ob tej priliki sprehajal po podstrešju in sem opazoval naš velik samostan in cerkev, sem si rekel sam pri sebi: „Koliko dela nas še čaka

glede obnove ali koliko denarja bomo še potrebovali!“ V mesecu avgustu bomo frančiškani v Mariboru pričeli obhajati 150-letnico prihoda manjših bratov frančiškanov v mesto ob Dravi (točen datum je 1. maj 1864 – 2014). Ob tej priliki se je ustanovil župnijski odbor, ki bo s pomočjo župnika in drugih sobratov izpeljal praznovanje. Praznovanje naj bi trajalo od slovesnega praznika Matere usmiljenja 25.1.2014 do 25.1.2015.

Letos ni bilo v župniji ne prvega obhajila ne birme, od januarja smo imeli tri poroke in za veliko noč smo sprejeli med kristjane nekaj katehumenov. Na zadnjo nedeljo v mesecu maju smo imeli srečanje za bolne in ostarele v župniji; med sv. mašo jim je bilo podeljen zakrament bolniškega maziljenja, po maši pa so bili vsi povabljeni na kosilo v samostansko dvorano. V nedeljo, 16. junija pa smo imeli še Za Kalvarijo piknik za vse župnijske sodelavce, veroučence in njihove starše. Ja, je potrebno povabiti vse, da jih potem vsaj nekaj pride. V župniji pa se letos v mesecu avgustu načrtuje tudi oratorij za otroke, ki ga pripravlja župnik s študenti kot animatorji.

Kvintet bratov je z letošnjim majem zaradi že prej omenjenih razlogov postal kvartet in tudi ob zadnjih predstavah kaže, da bo tako ostalo še naprej; seveda, se bosta ob tem dva zamenjala. Ali bo samostan v Mariboru še naprej „štraf“ kloster ali „kazenski“ samostan, kot je dobil ime v preteklosti, je vse odvisno od bratov, ki bodo tukaj živeli. Sam pa sem prepričan, da lahko postane eden izmed samostanov, kjer bo prijetno bivati in tudi delovati. Bog daj, da bi tako bilo in naj tudi priprošnja Matere usmiljenja k temu pripomore. Bog Vas živi prav vse, ki ste prebrali te zapisane vrstice.

p. Krizostom

Zadnje novice s Svete Gore

Postne nedelje so bile, razen ene, mokre, po božnost križevega pota pa kljub temu solidno obiskana. Navajeni smo, da prideta pomlad in velika noč z roko v roki, letos pa smo imeli zgodnjo veliko noč, pa pozno pomlad. Vstajenska procesija je zaradi obilnega dežja potekala kar v baziliki. Razstava pirhov je že ustaljena oblika ohranjanja zunanjega praznovanja velike noči.

Po veliki noči se začnejo župnijska in dekanijska romanja okoliških župnij, pa tudi od drugod. Sicer smo se pa tudi s Svete Gore odpravili na romanje (20. aprila), da smo zaključili ogled bazilike na Slovenskem. Tokrat smo obiskali baziliko v Brestanici in na Ptujski gori. Na sv. Florijana, 4. maja, so gasilci praznovali svojega zavetnika. Letos je bilo to posebej opravičeno, saj so se lani tukaj blizu kar precej časa bojevali z ognjem. Upokojeni škof Metod Pirih se jim je zahvalil za požrtvovalnost in jih povabil k zvestobi v veri. Že

od jeseni imamo Najsvetejše izpostavljeno v noči s prvega petka na soboto. To je priprava na 70-letnico izročitve Marijinemu brezmadežnemu srcu. Tako v kapeli prikazanja verniki vso noč izmenjajo molitvo, pejejo in slavijo Gospoda. Res jih je treba pohvaliti za prizadevnost in vztrajnost.

Po praznikih so prišli obrtniki in začeli prenavljati samostanko kapelo in hkrati popravljati škarko na vrtu, da bo vrtnar p. Hadrijan bolj stabilen in varen. Prepleskana je tudi obednica in rekreacijska soba. V bližnji okolici je bilo odstranjenih nekaj dreves, ki bi lahko bila nevarna za obiskovalce; posledično sta tudi bazilika in samostan bolj »odprta« in vidna. Pomlad je tudi pokazala, koliko škode je napravil lanski požar. Podrast se počasi obnavlja, tudi nekaj listavcev, ki sta jih prizadela suša in požar, si je opomoglo, medtem ko so borovci »podlegli«. Te bo treba vse podreti. P. gvardijan je za prvomajske praznike povabil na vljudnostni (bratski) obisk hercegoveške klerike, ki so si prvi dan privoščili žogobrc, drugi dan pa ogled Postojnske jame, ustavili so se v Centru v Ljubljani in na Bledu. Tretji dan so obiskali še Kostanjevico in se po kosilu poslovili.

Na praznik Svete Trojice je potekalo srečanje dveh škofij (bolje: dveh Goric!) in dveh novih ordinarijev na Sveti Gori. V sredo, 5. junija, smo dekanijski duhovniki obletnico mašniškega posvečenja praznovali na romanju, in sicer na otoku Krku na grobu božjega služabnika škofa Antona Mahničja in škofa Josipa Srebrničja. Ustavili smo se tudi na Trsat. Isti dan so imeli srečanje letošnji 60-letniki: p. Bernard, p. Ciril, p. Jurij, p. Niko in p. Peter. V sredo, 12. junija, pa je bilo letno srečanje duhovnikov, posvečenih v svetem letu 1975. Tedaj nas je bilo posvečenih 58, lani pa 7!

Zdaj pa je prišel čas slovesa, bratje, čas je, da gremo. Provincialni cunami se je izognil jugu Primorske, je pa oplazil njen severni del, kar ni bilo brez posledic. Tudi goriške gospode je močno premaknil. To je novica, čeprav ni več čisto nova! Sklenimo zdaj verigo vsi,

podajmo si roko.

Bodimo tesno združeni,

preden odidemo!

K temu vabim vse brate v provinci!

P. Z.

Jezusov prestop v raj

V tem eseju se bom omejil na dve točki: na Jezusovo življenje takoj po smrti njegovega zemeljskega telesa, ter na njegovo rajsko življenje pred vnebohodom. Skušal bom imeti pred očmi to, kar okvirno prinaša sv. Pavel iz Tarza, ki mimogrede omenja, da moramo v človeku razlikovati ne samo telo in dušo, ampak telo, dušo in duha (1 Tes 5,23). Duh je človekov najvišji del, odprt vplivu Sv. Duha (Rim 1,9 in na mnogih drugih mestih).

Drugo, kar prav posebej naglaša Apostol narodov (2 Kor 5, 2-4), je to, da je zemeljsko telo samo zunanji šotor našega bivanja, ali bolje samo delovna obleka, in da imamo od rojstva dalje našo pravo nedeljsko obleko v nebesih. Vsi si želimo, da bi si ob uri naše smrti lahko našo nedeljsko obleko nadel kar preko delavniške, toda to nam ni mogoče.

I. Jezusova telesna smrt

Preden se je Jezus »tretji dan« dal videti izbranim pričam kot vstali od mrtvih, se je njegovo telo spremenilo v atome svetlobe, od katerih je vsak posebej bil obdan od negativno napolnjenih elektronov.

Od 4. stoletja po Kristusovem rojstvu do danes se je v teologiji mnogo pisalo in razpravljalo o Kristusovem sestopu v neko domnevno čakalnico vseh mrtvih takoj po telesni smrti. O tem ni ničesar rečeno na dveh vesoljnih zborih leta 325 in 381 v Niceji in Carigradu, kjer se vernikom naroča, da morajo med drugim izpovedovati tudi to, da je bil Jezus Kristus križan in »v grob položen«, da je »tretji dan od mrtvih vstal po pričevanju Pisma in šel v nebesa«. Te veroizpovedi pa mnogi rimsko-katoliški prelati niso sprejeli, nekateri ker so jo smatrali za nepopolno, ker bi lahko koga zavedla v

zmoto, da je cele tri dni Jezus bil ne samo po telesu, ampak tudi po duši mrtev; drugi pa, ker jim je bila bolj všeč tako imenovana Apostolska veroizpoved¹, iz 2. stoletja, v kateri je iz Vulgate, iz starega latinskega prevoda Apostolskih del 2,31 dodano, da je Jezus takoj po smrti »šel v pekel«. Naj mimogrede omenimo, da je beseda "pekel" (ki jo uporabljajo poleg Lutra tudi Dalmatin in Trubar, moderni Slovenci popravljajo v "pred-pekel", Hrvati pa v "nad-pekel")! samo zelo slab prevod hebrejskega šola, ki pa ga spet liturgisti v brevirju prevajajo kot "kraljestvo mrtvih", ali pa "bivališče mrtvih", itd. Ta veroizpoved je dobila prilastek "apostolska", ker so kmalu po njenem nastanku začele krožiti pobožne laži, da jo je sestavil neznano kje in neznano kdaj prvi cerkveni zbor apostolov².

Da je po tej veroizpovedi Jezus šel „v pekel“, je navdihnilo razne pisce pobožnih pravljič. Med njimi je imel izreden uspeh neki pisec, ki si je nadel ime Nikodema³, ki je, med drugim, trdil,

1 Prim. n. pr. Rufin Oglejski, *Commento al simbolo degli Apostoli*, n.12 e 26, na Internetu.

2 *Apostolska veroizpoved*, na Internetu: »[Legenda](#) pravi, da so to molitev sestavili Apostoli na binkoštni dan«.

3 Prim. *Vangelo di Nicodemo* II: Discesa di Cristo agli Inferi, greco e latino. Izdal moj kolega Mario Erbetta, *Gli Apocrifi del Nuovo Testamento*, Vangeli I/2, Casale 1981, str. 266-287

da se je Kristus, ki je po evangelijskih poročilih prihajal k apostolom pri zaprtih vratih, takoj po smrti moral plaziti po nekem ozkem rovu v neke spodnje prostore. Nato je moral začeti z močnim glasom prebujati vse mrtve, ki so vsi bili pogreznjeni v globoko spanje. (Kako je bilo mogoče dušam spati in najbrž tudi smrčati, ni seveda nikjer razloženo). Nato naj bi Jezus začel prijemati za roke enega umrlega za drugim, začeniši z Adamom in Evo, in jih vlačiti po istem ozkem rovu v raj, kakor se da razbrati iz velikega stenskega mozaika v cerkvi sv. Marka v Kopru, ki nam vse to nazorno predstavlja. Ti pobožni umetniki so se opirali na neki zagonetni citat iz 1. Petrovega pisma 3,18-19, kjer je rečeno, da je Kristus »v tem duhu šel in pridigal tudi duhovom, ki so bili v ječi«. Seveda Peter tu ne govori o sestopu Kristusa v neko »ječo«, ampak o Modrosti, ki je v dneh vesoljnega potopa duše ljudi, ki so bili kot ujeti v svoje strasti, v njihovi zadnji uri navdihovala, da se svojih pregreh pokesajo

Globoke kome pa so bili obvarovani nekateri svetniški liki, kakor na pr. Kajnov sin Henoh (prim. 1 Mz 5,24; Sir 44,16; 49,14; Heb 11,5), Abraham (Lk 16,22), Mojzes in Elia (Mt 17,3), Jeremija (Mt 16,14), ki se nahajajo budni v raju, med tem ko so teologi pošiljali v komo sv. Jožefa, sv. Janeza Krstnika, Nedolžne otročiče, makabejske mučence, ki naj bi jih Jezus povedel v raj šele po svoji smrti! Prav posebej pa večina teologov ni mogla prebaviti podmene, da vsi zlobni in hudobni ljudje po smrti čakajo na poslednjo sodbo samo v globoki komi in ne v peklenjskih mukah in da hudi duhovi ne bivajo samo na zemlji ali v zraku, ki nas obdaja, kakor sta to učila apostola Janez in Pavel (Raz 12,4; Ef 2,2), ampak so raje prevzeli pripovedke, da bivajo tudi v nižjih posmrtnih prostorih.

Namen namišljenega Kristusovega sestopa v neki prostor v peklu ali pred peklom naj bi torej po mnenju nekaterih teologov bil ta, da iz te fantastične ječe v približno šestintridesetih urah izveče vse pravične umrle vernike Stare zaveze, od Adama in Eve pa vse do svetega Jožefa in sv. Janeza Krstnika. Toda že v Stari zavezi Modrost, ki upodablja Svetega Duha, utelešenega v Jezusu Kristusu, zatrjuje, da je Adama prav ta modrost »varovala in ga rešila njegovega prestopka« (10,1); potem pa navaja imena drugih pravičnih (Noe, Lot, Jakob, Jožef, Mojzes), med njimi tudi Abrahama, ki ga Jezus sam pred svojo smrtjo omenja kot že prisotnega v raju (Lk 16,22). Še daljši seznam pravičnih v raju se nahaja v knjigi, ki jo je spisal Jeruzalemski pismouk Sirahov sin (pogl. 44-50); med njimi izstopa Kajnov sin Henoh, »ki je hodil z Bogom«, ki ga je Bog vzel k sebi v raj, tako da »ni videl smrti«, »kajti preden je bil vzet, je bilo zanj pričano, da je Bogu všeč« (1 Mz 5,16; Sir 44,16; 49,14; Heb 11,5). Jezus torej v peklu ni imel kaj iskati, ampak je takoj po smrti ugledal vse pravične, pogane in Hebrejce, v raju, kakor to pravilno trdi sv. Luka. Pa tudi evangelist Matej

nikjer ne omenja tega šestintrideset ur trajajočega obujanja in prevažanja pravičnih iz predsobe pekla v raj, ampak beleži samo, da je Jezus takoj po telesni smrti obudil od mrtvih nekaj jeruzalemskih meščanov, ki so jih njihovi domači lahko gledali ne v raju, ampak na zemlji doma (Mt 27,53).

Še bolj važno pa je to, kar nas uči prerok Malahija (3, 19-21), namreč da bodo zakrknjeni grešniki takoj po prihodu v raj popolnoma izničeni in kakor plevel vrženi v ogenj ter spremenjeni v pepel, po katerem bodo pravični hodili in jih tepali. Zato jih Jezus takoj po namišljenem sestopu v raj ne bi mogel več najti, obujati in vzdrževati v peklenjskih mukah do konca sveta.

Moderna teologija nam tudi kliče v spomin, da so naši najboljši cerkveni učitelji od Sv. Avguština in Sv. Hieronima dalje vedno opozarjali vse, ki se resno ukvarjajo s poznavanjem onostranskih stvarnosti, da v bivanju po smrti ni ne časovnosti ne prostornosti. Tako Sv. Avguštín trdi, da v nebesih »vsi dnevi življenja« niso vsota dni, ki bi drug za drugim prihajali in minevali in bi začetek enega bil konec prejšnjega, marveč so vsi hkrati brez konca, ker tudi življenje, ki so to njega dnevi, nima konca.⁴ Sv. Hieronim pa nas teologe opominja, da »strašni dan vesoljne sodbe« treba razumeti »kot dan, ko bo sleherni od nas zapustil svoje telo. Na dan smrti se slehernemu primeri to, kar je za vse skupaj napovedano za dan smrti.«⁵

Šele v 20. stoletju so se namreč teologi pričeli zavedati, da si Jezus ni preprosto prisvojil starozaveznega pogleda na posmrtno stvarnosti, ampak jih je temeljito izpopolnil. Oglejmo so jih nekaj.

1 Po smrti dobrih ne čaka samo raj, ampak nebo

V Stari zavezi je veljalo, da nihče ne more videti Boga in ostati živ (2 Mz 33,20.23). Zato so v Stari zavezi bogoznanci pravičnim po poslednji sodbi prisojali življenje samò na prenovljeni zemlji v ustrezno prikrojenem zemeljskem telesu, ki naj bi potekalo pod budnim očesom Stvarnika. Jezus pa takoj v začetku svojega javnega delovanja oznanja ljudem: »Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali« (Mt 5,6). Brž po Jezusovem vnebohodu sv. Pavel zatrjuje Korinčanom (1 Kor 13,12), da bodo pravični po smrti gledali Boga »iz obličja v obličje«. Prav tako tudi sv. Janez (1 Jn 3,2) trdi, da bodo verni, »ko se Bog prikaže, njemu podobni, ker ga bodo gledali takšnega, kakršen je«.

Sv. Janez pa v *Razodetju* 20, 6 omenja, da se bodo tudi duše zakrknjenih grešnikov kmalu po telesni smrti združile s svojim telesom, ne za življenje, ampak za obsodbo in za »drugo smrt«,

4 Glej Avguštín, Pismo vdovi Probi, 8 (V bogoslužnem branju na 29. nedeljo, 2. berilo).

5 Hieronim, Komentar k Joelu 2, 1 (Patr. Lat 25, 965) prim. tudi kom. k Izaiju 13, 6 (PL 24, 215-216)

ki obstoji v popolnem izničenju. Jezus je o tem jasen: »Ne bojte se tistih, ki umorijo telo, duše pa ne morejo umoriti, Bojte se rajši tistega, ki more dušo in telo dati v propast kot smeti« (Mt 10,28). Jezus nas torej opozarja naj se bojimo njegovega Očeta ne zato, ker more dušo in telo mrcvariti ali pražiti v nekem peklu, ampak zato ker more celotnega od mrtvih vstalega človeka pustiti propasti v »geheni« (tako v izvirniku), to je predati uničenju kakor odpadke v mestnem smetišču. Leta 612 pred Kristusom je Jeruzalemski kralj Jošija v svoji verski prenovi poljano ali dolino Hinnon, kjer so Hebrejci svoje sinove pobijali na čast Molohu, določil za odlagališče organskih in neorganskih odpadkov mesta Jeruzalem. Na tem odlagališču so iz higienskih razlogov odpadke stalno sežigali (»večni ogenj«). V organskih odpadkih so se takoj zaredili črvi (glej Mk 9,48). Čeprav je standardna slovenska biblija že leta 1997 izraz gehena prevedla kot »peklensko dolino«, slovenska teologija tega ni opazila. Šele 22. junija leta 2008 je na istovetnost gehene s smetiščem delikatno opozoril dr. Zvone Štrubelj v tedniku *Družina*, v članku: »Česa se nam je bati?«, pa vse zaman.

2 Človekova duša ni neumrljiva brez povezave s Sv. Duhom

Po 2. stoletju po Kristusu so oznanjevalci evangelija med Rimljani in Grki radi posegali po njihovih pripovedih o posmrtnem življenju. Med drugim jih je zajela »Eneida« Vergila, kjer je podrobno opisan sestop Eneja v podzemeljske prostore, ki naj bi se delili na Tartar ali naš pekel, na Elizej, kjer naj bi po smrti živeli vsi dobri, in na neke vrste vežo ali preddvor, kjer naj bi prebivali demoni in druge pošasti. Sestop Eneja jim je dal priliko, da tudi Kristusu pripišejo neki podobni sestop v limb in pekel, Vergilovi podzemni prostori pa, da na dolgo in široko opisujejo »prostore« pekla, vic in limba, v katerih naj bi duše umrlih trpele raznolike muke ali doživljale medle tolažbe. Latinska cerkev je te opise blagohotno sprejela, posebno potem, ko jih je pesniško predstavil Dante Alighieri v svojem »Božjem delovanju« (*Divina commedia*), ki je za par stoletij postal edini katehetski in pridigarski priročnik za mnoge italijanske župnike.

Med Grki so naši oznanjevalci nad vse častili Platona, posebno zaradi njegovega priznavanja posmrtnega življenja in zagovarjanja večnega obstoja netelesnega sveta idej. Iz tega so mnogi latinski teologi zaključili, da je človekova duša neuničljiva, tako da je nebeški Oče prisiljen, da tudi grešne duše še po koncu tega sveta vzdržuje v nepopisnih mukah, skupno z njihovim voditeljem in mučiteljem satanom. Že pred letom 1948 je znani ruski filozof Nikolaj Berdjajev te zaključke odločno zavrnil kot nasprotno Svetemu pismu.⁶

6 Glej. Nicolas Berdiaeff, *Vérité et Révélation*, Neuchâtel – Paris 1954, str. 145-157.

Sveti Pavel namreč trdi (1 Kor 15, 24), da bo pred koncem tega sveta Kristus uničil vse Bogu sovražne sile, angelske in človeške, zapadni teologi, za ljubljani v klasike, pa nasprotno trdijo, da Jezus ni uspel premagati satana, ki bo po koncu tega sveta neomajno vladal v svojem kraljestvu in se naslajal nad mukami zakrknjenih grešnikov. Prav tako isti teologi trobijo, da bo kraljestvo dobrih večno trajalo s kraljestvom hudobnih, ker jim ne pade v glavo, da je božja večnost nadčasovna, in da bi zato satan, kot pol sveta vladar, moral biti skupaj z Bogom navzoč že pri stvarjenju sveta, prostora in časa ter v vse stvari vcepiti nagnjenje k zlu. Kljub temu da je to vedno veljalo za zmotno, obstajajo teologi, ki v svoji zmedenosti sanjarijo, da bo ob koncu tega sveta Bog Oče prav s tem, da bo vzdrževal pri življenju satana in zakrknjene grešnike, izkazoval pred blaženimi svojo neskončno in neizmerno ljubezen do človeka. Zato bo še dolgo trajalo, preden bo Cerkev opustila to svojo prilagoditev verskih resnic klasični kulturi.

Da bi se ta doba čakanja vsaj malo skrajšala, je že leta 1976 prof. Hans Bietenhard⁷ vsem duhovnim pisateljem predlagal, naj se ogibajo opisovati satana kot kralja, saj so ga teologi šele v srednjem veku napravili za poglavarja pekla; naj ne opisujejo muk in trpljenja pogubljenih v peklu, kakor je to počel lažni sv. Peter v apokrifni *Apokalipsi* in za njim tudi sv. Ignacij Lojolski v svojih Duhovnih vajah, saj taka sadistična in fantastična opisovanja nimajo nobene opore v Svetem pismu.

II. Jezusovo rajsko življenje

Po odložitvi zemeljskega telesa Jezus prične dobo »rajskega« življenja, ki traja vse do vnebohoda. Jezus v tej dobi živi kot nevidni duh, ki pa si od časa do časa privzame »prikazovalno« telo. Za to telo je značilno, da Jezusa v njem tako apostoli in učenci, kakor tudi žene, ki mu strežejo, ne morejo prepoznati s telesnimi, ampak samo z duhovnimi očmi (prim. Jn 21,1-14; Lk 24,31). Te značilnosti odlično opisuje upokojeni papež Benedikt XVI.,⁸ ki niti z besedico ne omenja kakega sestopa v pekel, ampak poudarja, da se Jezus v raju ni vračal »v splošno biološko življenje, da bi moral nato po zakonih biologije nekega dne spet umreti«; da tudi »ni prikazen, ni duh« to je »nekdo, ki v resnici pripada svetu mrtvih, a se more nekako pokazati v svetu zemeljskega življenja«; ter da so »srečanja z Vstalim nekaj drugega kakor mistična izkustva«.

Ne bi pa bilo napak, če bi namesto sestopa v pekel, predpekel ali nadpekel govorili in pisali raje o

7 Glej Hans Bietenhard, *Inferno*, v *Dizionario dei concetti biblici del Nuovo Testamento*, Bologna 1976, str. 858-859.

8 Joseph Ratzinger-Benedikt XVI, *Jezus iz Nazareta*, II, Ljubljana 2011, 257-267.

prehodu Jezusa v raj in mu tam pripisali srečanja s poveličanimi, na podlagi tega, kar je o oživljenih po klinični smrti leta 1975 objavil metodist doktor Raymond Moody.

1 – Doktor Moody, ki je zbral okoli 150 pripovedi pacientov, ki so doživeli navidezno smrt, takole spaja njihove izjave: navidezno umrli človek najprej »občuti, kako se z veliko hitrostjo giblje skozi dolg, mračen predor. Nato nenadoma dojam, da je zunaj svojega lastnega telesa, a še vedno v okolju, v katerem je bil tudi prej. Lastno telo gleda nekako od daleč, kot gledalec«. Potem opazi, da se novo telo »zelo razlikuje od telesa, ki ga je bil pravkar zapustil. Kmalu pa se začne dogajati še nekaj drugega: nasproti mu prihajajo bitja, ki mu žele pomagati. Med njimi razpozna duhove sorodnikov in prijateljev, ki so umrli pred njim.« »Preplavljajo ga občutki veselja, ljubezni in pomirjenosti.«⁹ V poglavju *Srečanja z drugimi* navaja še primer ene pacientke, ki je umirajoča opazila »veliko množico ljudi, kako lebdiijo pod stropom. Vse sem jih za življenja poznala in vsi so umrli pred menoj. Prepoznala sem svojo babico, dekle, ki je hodilo z menoj v šolo, in še mnoge druge sorodnike in prijatelje. Videla sem predvsem njihove obraze in občutila sem njihovo prisotnost. Videti je bilo, da so vsi veseli. Bil je srečen trenutek, čutila sem, da so prišli, da bi mi pomagali, ali da bi me videli. Bilo je skoraj tako, kot da se vračam domov, oni pa so se zbrali, da bi me pozdravili in mi zaželeli dobrodošlico. Ves čas je bilo vse tako lahko in lepo. Lep in veličasten trenutek.«¹⁰ Nikjer pa ni kakršne koli besedice o kakem spanju in smrčanju navzočih.

Dr. Moody še dodaja, da vsi pacienti »poudarjajo brezčasnost tega stanja zunaj snovnega telesa. Mnogi pravijo, da so sicer prisiljeni svoje bivanje v duhovnem telesu opisovati s časovnimi izrazi, ker je človeški jezik pač časoven, da pa čas ni bil sestavni del njihovega doživljanja, tako kot je v običajnem življenju.«¹¹

2 – Da v onostranskem življenju ni ne časovnosti ne prostornosti, je danes med resnimi znanstveniki že povsem jasno. Akademik Alojz Rebula¹² nas opozarja, da so celo »fiziki danes sposobni spraviti najmanjše delce materije v tako stanje, da v njih prostor postane čas in obratno. Če torej človek zmore izničiti prostor in čas, naj tega ne bi mogel Stvarnik, ki živi zunaj časa in prostora? Tako mi je postalo manj tuje izražanje, da je Bog onkraj prostora in časa, da bodo duše naših pokojnih po vsta-

jenju tudi zunaj prostora in časa, čeprav v brez primerno intenzivnejšem bivanju, kot je naše zdaj. Pastoralni delavci pa se to še vedno branijo sprejemati, češ da otroci in preprosti verniki tega ne bi mogli sprejeti in razumeti, in da je vsaj v katekizmih treba ohraniti te pobožne pravlјice. Toda trboveljski župnik Ivan Šelih¹³ nas vse opozarja: »Smrt je prehod iz časovnega, prostorskega, v brez časovno, brez prostorsko ali nad časovno dimenzijo bivanja. Tudi tam bomo imeli telo – poveličano telo, kakor pravimo, živeli pa bomo na duhoven način. To vsak razume, tudi otrok, in ti imajo pravico to vedeti, starejši pa so dolžni to povedati«.

P. Bruno Korošak

BR. DRAGAN

9 Raymond Moody, *Življenje po življenju*, Zagreb 1983, 20.

10 Prav tam, str. 44.

11 Istotam, str. 38.

12 Alojz Rebula, *Živeti brez prostora in časa*, Družina 2. sept. 2012, str. 24.

Poživi Božji dar, ki je v tebi

(razmislek po kapitlju)

Provincialni kapitelj smo obhajali v letu vere, ko smo dobili novega pastirja Cerkve, papeža Frančiška. Ta izbira imena nam daje misliti. (Zdaj imamo svetega očeta Frančiška ustanovitelja in svetega očeta Frančiška papeža.) V tem letu pa se spoštljivo spominjamo tudi 50-letnice smrti papeža bl. Janeza XXIII. in prav tako 50-letnice smrti božjega služabnika nadškofa Antona Vovka.

Na kapitlju smo se pogovarjali o marsičem, posebej pa o duhovnih poklicih ter o bolnih in ostarelih bratih. Seznanili smo se s stanjem province in se vprašali, kako naprej in zakaj. Doživljamo krizo na vseh področjih. Najbolj občutna je gospodarska, ki pa ima izvor v moralni in verski krizi. Kriza ni od včeraj, ampak ima korenine v prejšnjem stoletju. Ruski pisatelj Solženicin je ugotavljal, da 20. stoletje preveva silna težnja po lagodnosti in gmotnem udobju. Človek se ni pripravljen ničesar odpovedati, želi pa imeti vse (teror užitka). Namesto da bi se takim težnjam uprl, raje prevzame sramotno vlogo slabica. Zdaj je zabave konec. Tak je naslov knjige, ki je izšla v Nemčiji. Današnji človek se boji napora, boji se boja. Boj pa je, po Heraklitu, oče vsega.

Že pred drugo svetovno vojno (1938) je Karl Lorenz napisal knjigo Osem glavnih grehov naše civilizacije. Ti socialni grehi so pognali korenine po prvi svetovni vojni in z njimi se je začela »drama brezbožnega humanizma«, o kateri je pisal Henri de Lubac (1945) in ki še kar traja.

V knjigi navedeni socialni grehi so: 1. Politika brez načel (vtis je, da hoče biti narod osleparjen – 'vulgus vult decipi'). 2. Bogastvo brez dela (nekateri imajo bogastvo brez dela, medtem ko drugi z delom komaj preživijo). 3. Uživanje brez vesti (brez sramu si ljudje privoščijo laž, zločine

itd.). 4. Znanje brez značaja (prepisane diplome ...). 5. Trgovina brez morale (nepoštena trgovska veriga z nezanesljivim blagom). 6. Znanost brez človeškosti (kako drzne in etično sporne poskuse si dovolijo. Kdaj že je sv. Frančišek spoznal, da je taka znanost nevarna, saj izsuši srce in napihne glavo!). 7. Čaščenje brez žrtve (brez žrtve ne bo nobenega čudeža, je v Stični mladim povedal nekdanji gangster.).

V taki civilizaciji živimo in smo kljub visoko razviti tehniki, ali pa prav zaradi nje, v nevarnosti, da se izgubimo v »obupni mlačnosti« in »smrtnem dolgočasju«. Naše življenje, tudi redovno, postaja podobno umetno splanirani ravnini. Ko razmišljamo o naši razvajeni družbi, spoznavamo, kako se razblinjajo sanje o »novi Švici«, kako težko je zapustiti široko in gladko pot, četudi vodi v pogubo, in kako težko je vstopiti skozi ozka vrata na strmo pot, ki pa vodi v življenje.

Ustaviti se moramo pri sebi. Pomisliti je treba na našo provinco, saj nismo imuni za vse, kar se dogaja okoli nas. Vdihavamo zrak okolja. Smo med tistimi, »ki si želijo (brez križa!) tistih radosti, do katerih človek pride samo po križu« (sv. Janez od Križa).

Redovno življenje se je izpraznilo, izvotlilo, postalo plehko. Zato je umestno vprašanje, ali je tako redovništvo sploh še potrebno in ali bo sploh preživelo? Težko opustimo svoje razvade, svoje hobije, svoje male projekte. Neradi si priznamo, da je naše

redovništvo postalo jalovo, postalo je trhlo drevo brez sadov, neradi sprejemamo bojkot, težko pogrešamo ploskanje ... Težko sprejemamo zahteve, ki nam jih nalaga evangelij in smo jih z redovnimi zaobljubami sprejeli. Generalni minister poudarja radikalnost, mi pa smo se navadili na odstopanja, popuščanje, prilagajanje, nezvestobo v molitvi itd. Ampak zdaj bi moralo biti igre konec! Z redovnim življenjem se ne smemo več igrati, sicer je propad neizbežen. Francišek je dobil obljubo, da njegovemu redu nikdar ne bo manjkalo poklicev. Smemo predpostavljati, da ta obljuba ni brez pogoja. Potrebna je odločna volja in 'evangelij nam mora postati zanimiv' (Gorazd Kocijančič). Standardov redovnega življenja ne smemo zniževati. Prebujati je treba veselje v sebi in veselje v vernikih nad Bogom, živeti delovno, zgledno posvečeno življenje in problem naše identitete bo rešen. Veren človek, sploh pa redovnik, ima »poklic pevca«. Če so stvari pokorne postavi, je človek poklican, da jo opeva, postavo, ki si je ne daje sam in je zapisana v naših dokumentih. Postati moramo zopet redovniki! Nedopustno je, da se ljudje borijo za delovna mesta, v nedeljo pa mi brez težke vesti poberemo njihove darove; ko so oni že na poti v službo, mi razmišljamo, ali naj vstanemo k jutranji molitvi ali ne! Vsekakor se opoldne usedemo h kosilu. S takim stilom in ravnanjem vnašamo nove navade, ki niso v duhu redovnega ustanovitelja.

Kako bi sprejeli preroka Jona, če bi nam zaklical: »Še 40 let in province bo konec!« Ninivljani so se rešili, ker so se spreobrnili in spokorili. Pa mi? Dante je zapisal: »Čudno, kako prazen je svet, ko umre en sam človek!« Kako prazen bi bil Gospodov vinograd pod Triglavom, če bi umrla provinca sv. Križa! In vendar je vinograd v nevarnosti, »da ga razruje merjasec iz gozda in popase poljska divjačina« (pri. Ps 79,14).

Redovništvo naj bi bilo moralni kompas Cerkve in sveta, zato se moramo upreti vsaki popustljivosti, vseenosti, potrošništvu, lagodnosti ... To so stalne bolezni redovništva. Mlade je treba obvarovati pred cinizmom, naučiti pa jih je treba molitve, dela in študija. (enciklopedija!) Treba jim je osmisliti veličino posvečenega življenja ter jim predočiti naše nezamenljivo in nepreosljlivo poslanstvo, in sicer 1. da oznanjamo neizmerno milost, milost vere (Bog biva – srečal sem ga!); 2. da se ljudje zavedamo časa, ki nam je na voljo (samo nekaj trenutkov imamo); 3. da smo po Kristusu spravljani za večnost (pomislimo, kaj to pomeni – trenutek, postoj, kako si dragocen!); 4. da povemo ljudem, da Bog hoče, da se sleherni Zemljan zveliča); 5. da lahko samo milost napolni človeško praznino (koliko svetnikov nam o tem pričuje!); 6. da smo ljudje lahko bratje le, če imamo Očeta (in ker Očeta imamo, smo si lahko v oporo in v pomoč); 7. Bog je na obzorju, se bliža in žari, in ne nazadnje 8. krščanstvo je največja radost zaradi poslednje radosti, ki je onstran zemeljske bednosti, kjer

se umirijo vse reke, utihnejo vsi viharji – kjer je svetilnik Jagnje! Krščanstvo gleda od mrtvih vstalega Gospoda. Z njim premagamo smrt vsi rojeni! Francoski mislec Leon Bloy je zapisal: »Za življenje z vso njegovo strahotno težo, z vsemi bolečinami, ki jih moramo trpeti zaradi tolikih izgub, je samo eno opravičilo: Vstajenje!« Kaj je vsa svetovna zgodovina drugega, kot priprava na veliko noč!? Naša sreča je večno življenje! To je in ostane naše oznanilo in poslanstvo, ki presega vse drugo.

Ko so v Londonu širili geslo: »Bodite brez skrbi, Boga ni«, je papež Benedikt XVI. v knjigi *Luč sveta* spomnil, da je Jezus ob slovesu s tega sveta obljubil, da se bo vrnil. To je velika in tolažilna obljuba, ki je ne smemo nikoli pozabiti – Jezus se bo vrnil! Če to vemo, je res čudno, da nam je Bog postal nezanimiva tema in da se ob njej dolgočasimo. Boste rekli: kakšen dolgčas, saj imamo delo, poleg tega pa je na razpolago toliko tehničnih pripomočkov, s katerimi si krajšamo čas. To je res, a dolgčas ostane, ker smo pozabili na Boga. Cecilija, glavna oseba v *Dolgočasju* italijanskega pisatelja Alberta Moravie, je povedala svojo izkušnjo: »Religija je dolgočasna, v samostanu sem imela vedno občutek, da se redovnice, duhovniki in sploh vsi, ki se ukvarjajo z religijo, dolgočasi. Glejte jih, ko so v cerkvi; videli boste, da ni nikogar, ki se ne bi dolgočasil.«

Poleg dolgočasje in zablod, da bo znanost ustvarila 'popolnega' človeka, pa je treba ozavestiti še tisto, na kar je nedavno opozoril predsednik Papeškega sveta za kulturo kardinal Gianfranco Ravasi, ko je citiral Davida Huma: »Zmote filozofije so vedno zabavne, zmote religije pa vedno nevarne.« Zgodovina Cerkve in Reda to potrjuje: »Nihče ne zaide na bolj napačne poti kot tisti, ki jih je Bog določil drugim za pot in so tej izvolitvi nezvesti. Lahko postanejo najnevarnejši odpadniki in lahko odtrgajo in potegnejo za seboj cele dele Cerkve.« Torej smo spet pri zvestobi!

Naša zvestoba je izjemnega pomena. Mišljena je zvestoba obljubam, nauku Cerkve, ki je zapisan v koncilskih dokumentih; zvestoba lepi liturgiji. Iz zvestobe bo rasla hvaležnost za neprecenljivi dar vere, dar redovnega poklica ... Torej gremo naprej z zaupanjem, saj naše upanje ni prazno! Zvesti, dosledni in pristni bodimo in za nami bodo prišli novi poklici, ki bodo nadaljevali naše delo. Le pokvariti jih ne smemo s cinizmom. Bog hoče, da se vsi zveličamo. Ohranimo zdravo tradicijo in ne vnašajmo razvad, ki niso v prid posvečenemu življenju. Generalni minister nas vabi, da se vrnemo k »prvotni ljubezni!«

Gospod stoji pri vratih in trka! Prosimo ga: Gospod, pusti jo še, to smokvo, to našo provinco, morda pa le obrodi vreden sad pokore in ji boš prizanesel kot si Ninivljanom!

P. Zdravko Jakop

2. motoristično romanje v Assisi 2013

Upam, da so minili časi nelagodja pri mojih sobratih zaradi delčka pastoralne aktivnosti, ki jo že petnajst let namenjam slovenskim motoristom. Srečeval in nagovarjal sem jih že na tisoče in vem, da se je srce marsikoga odprlo za Boga ali pa dvignilo prah iz zastaranih polic krščanskega življenja.

Društvo MzM, ki je postalo uresničena ideja solidarnosti, danes združuje več kot 160 članov iz vse Slovenije in avstrijske Koroške. Namen društva je solidarna pomoč poškodovanim motoristom ali članom družin umrlih. Obenem se organizirajo preventivne akcije s treningi varne vožnje. Več si vsakdo lahko prebere na www.mzm-slo.com. Pred štirimi leti, ob 800-letnici vodila, smo organizirali 1. romanje slovenskih motoristov v Assisi. Odzvalo se je 147 ljudi na 89 motorjih. Dogodek je bil odmeven, saj nas je nagovoril tudi sveže izvoljeni generalni minister p. José. Letošnje romanje ni bilo tako množično, vendar je pustilo v vsakem udeležencu neizbrisen pečat. Tudi to je minilo brez nesreč ali prask. Zato Bogu hvala. Potopis sem pripravil za našo MzM spletno stran, zato je bolj motoristično obarvano. 9. junij 2013

Nedelja, 9. junija, je bil pravi dan za potovanje po italijanskih cestah, ker ni bilo nepreglednih kolon tovornjakarjev. Ob 8h smo se zbrali na črpalki v Gonarsu vsi razen Kazota s svojo skupino, ki je odpotoval že v četrtek preko Toskane na ogled večnega mesta Rima. Bencin, kavica, pozdravljanje in spoznavanje ob lepem sončnem jutru je dalo slutiti prijetno pot in prijateljsko druženje. Logistiko sta tokrat prevzela Mojca in Dolfi s svojim ogromnim, v Afriki, preizkušenim

terencem. Našemu zvestemu paraplegiku Adolfu se je tokrat pridružil Klavdij na štirikolesniku, žena Renata z avtom in dvema čudovitima sinovima Lanom in Tejem. Sledil je kratek dogovor o načinu potovanja, krajih ustavljanja, o vodstvu in zadnjem možu. Andrejček je pognal kolono proti Benetkam, Robi pa je prevzel vlogo moža za 'najdene predmete'. Pot nas je vodila mimo Benetk, preko vseh lagun in Lidov do naše stare črpalke. Prvi postanek je pokazal, kako zares so vzeli vsi geslo našega romanja: S popotno torbo sv. Frančiška na pot. Kaj vse so skrivale torbe z motorjev, poleg opreme, cunj, dežnih kompletov, še celo vrsto sendvičev, salam, klobas, sirov, celo domač savinjski želodec. Naša Žižola je darežljivo poskrbela, da ni manjkala niti njena zaščitna znamka, ki nas je razveseljevala pred štirimi leti na prvem romanju.

Po počitku smo nadaljevali pot proti Raveni in v Ceseni obrnili na hitro cesto proti Perugi. Ob začetku vzpenjanja v Apenine je velika črpalka, ki nam je že prvič nudila prostor za kosilo. Zaradi nedelje in manj prometa je bila tudi tokrat prazna, da smo se zlahka namestili za kosilo. Zopet iz popotne torbe. Le na kruh smo pozabili. Rešile so nas prijazne prodajalke, ki so nam spekle 20 francoskih baget. Odlično so se obnesle ob šunki v testu in vseh drugih dobrotah. Vreme se je začelo spreminjati s prihodom v Apenine. Malo je

porosilo, pa vedrina, zopet malo dežja in v naslednji vedrini smo nadaljevali pot do Bagne di Romagna. Pred 30. leti sem odkril slikovito cesto z La Verne, zato smo se odločili zanjo. Po avtocesti in hitri cesti je bila pravi adrenalinski balzam. Ker je bila na enem delu mokra in posuta z odpadlimi cvetovi akacije, je bila potrebna tudi dobršna mera previdnosti. Ampak neverjetno kakšen asfalt tudi po podeželju Bogu za hrbtnom delajo Italijani. Ovinek spelješ brez strahu, da bi zdrsnil. Slikovita pot nas je pripeljala do odcepa na La Verno, vendar smo nadaljevali z vožnjo po cesti, ki so jo pripravljali za nedeljsko avtomobilsko hitrostno dirko. Zaščitne ograje in obnovljen asfalt so kar klicali k polaganju ovinkov do S. Stefano di Pieve. Še dobrih 100 km nas je ločilo do našega cilja v Assisiju. Ej, ta hitra cesta, ki jo izkoriščajo tovornjaki na poti v Rim, ker ni cestnine. Tu se naučiš voziti na rokah in nogah in vendar ti spregledana udarna jama potisne notranje in zunanje organe v nove položaje, ki niso vedno neboleči. Odcep za Marijo Angelsko je rešil te probleme. Z umbrijske ravnice požetih polj pšenice, smo se počasi vzpenjali proti Assisiju. Pogled, da bi se ustavil in gledal. Prvi stik z Unescovim mestom je bil res slikovit. V mestu zaokrožimo in se po bližnjici, mimo sv. Damijana, spustimo v Rivotorto, kjer ob cerkvi spregovorim o Frančišku, njegovi pojavi in fenomenu mladeniča, ki po več kot 800 letih še vedno privabi nepregledne množice iz vseh koncev sveta v svoj ljubljeni Assisi. Vedno znova se prepričam kako prav imajo Italijani, ko pravijo, da kdor ni videl Assisija, ni videl Italije.

Ne boste verjeli, ampak naenkrat, nedogovorjeno, prihrumi v Rivotorto Kazotova konjenica iz Rima. Pozdravi, objemi in vtisi kar žuborijo. Ker smo postajali moteči za božje ljudstvo zbirajoče se k nedeljski maši, smo se odpravili na zadnje dva km do Ville Verde. Presenečenj pa še ni konec, saj se na istem mestu pojavita še Nadja in Zdravko, ki sta se na pot odpravila z Vrhniko po mimohodu maratona Franja. Čeprav smo odšli na pot s triurno prednostjo sta nas 'dirkača' ujela. Bili smo vsi, vseh 51 udeležencev letošnjega potovanja.

V hotel Villa Verde pridemo kot domov, Francesco – gospodar nas pričaka in veselo pozdravi. Razdelimo sobe, obvezno tuširanje, potem pa starim že znana odlična umbrijska večerja: zelenjavna župca, pašta s tartufi, pašta ufffi pekoča, pašta kar tako, pa glavna jed, sladica in na vsaki mizi liter belega in črnega. Sledi že znano, tradicionalno in Erika nam to omogoči (rojstni dan): »Kolkor kapljic...«, pa oooooooooopa. Sledijo označila, ki marsikoga poparijo, kajti vstajanje bo ob 6.30, zajtrk ob 7h, nato pa Assisi. Na terasi, ob odobravanju osebja, še dolgo poje Dolfijeva harmonika in uspešno pomaga pri premagovanju dehidracije po 600 do 750 km celodnevne 'drgnjenja' na motorjih.

10. junij 2013

Vstajanje ob 6.30 je bilo res zgodnje, ampak vse je bilo v pričakovanju novega dne. Za večerjo smo godrnjali, da je premočna in preveč, ampak zanimivo kam je odšla, ker je bil zajtrk pa preslaboten. Zanašajoč se na vsebino spremljevalnih vozil, smo se pogumno podali novim izzivom naproti. Ob 8h smo v koloni odbrzeli v mesto Assisi do zadnjih zgornjih vrat, na črno parkirali, z zagotovilom prijaznega komunalnega delavca, da bo dal besedo za nas, če pride policija. Samo 100 m hoje in že smo bili pred vhodom v zgornjo cerkev sv. Frančiška. Na trgu pred cerkvijo so delavci pridno pospravljali sceno, odre in stole, kajti v soboto in nedeljo je bila velika dobrodelna prireditvev na kateri so sodelovala velika pevska imena Italije. Na kratko spregovorim o Frančišku, cerkvi pred nami, o freskah dveh velikih mojstrov Giotto in Cimabua, ki sta naslikala življenje svetnika. Počasi se pomikamo skozi gornjo cerkev, spustimo se v srednjo in zaključimo obisk v kripti z grobnico sv. Frančiška. Zaradi zgodnje ure je bilo malo obiskovalcev, tako da smo na grobu ujeli nekaj trenutkov intimne. Skupina mladih se je pripravljala na mašo, zato smo morali zapustiti kripto. Naši močni motoristi pa so omogočili tudi Adolfu in Klavdiju premagati stopnice in biti nekaj trenutkov ob grobu sv. Frančiška. Klasična skupinska slika na stopnicah pred cerkvijo, nato pa brž do motorjev, vožnja skozi prebujajoče se mesto do cerkvice sv. Damijana, ki jo je Frančišek z lastnimi rokami popravljal, ker je s križa podrte cerkvice slišal Jezusov glas: »Frančišek, popravi mojo cerkev.« Šele pozneje, po srečanju s papežem, je spoznal, da je Kristus govoril o živi Cerkvi. Cerkvico in samostan je izročil sv. Klari in njenim sestram, ki so v uboštvu in molitvi spremljale oznanjevalno delo bratov. Tudi mi smo imeli veliko milost, da smo lahko maševali na tem čudovitem mestu preteklosti in duhovne sedanosti. Brat Domenico nam je nudil znano frančiškansko gostoljubje.

Pripravljala se je ploha, ura je bila, ko se cerkve v Assisiju zapirajo. Malo smo počakali, da je dež spral mestne ulice. Po prijazni malici, je sledil premik v srce mesta. Robi si je izprosil od prijaznega duhovnika s škofije dveurno parkiranje na trgu pred cerkvijo sv. Rufina, kjer je današnji sedež asiške škofije. Pomudili smo se ob krstnem kamnu sv. Frančiška. Vroče sonce nas je primoralo na primerno hlajenje v lokalu na glavnem mestnem trgu. Po drugi uri smo si ogledali cerkev na mestu rojstne hiše in se podali še k sv. Klari kjer je shranjen originalni križ iz sv. Damijana in seveda relikvije sv. Klare.

Kolona se je podala na goro Subassio, ki se 1100 m visoko pne nad Assisijem. Nekaj kilometrov makadama ni moglo uničiti čudovitega pogleda na Assisi in Umbrijo, ki se razteza od Perugia do Spoleta in Assisija do jezera Trasimeno. Hladen veter nas je pregnal na pot do vznožja na drugo

stran v čudovito in slikovito vas Colepino. Prebivalcev je samo 14, vendar se veselijo obiska. Čas je bil za kosilo in občudovali smo Davida, ki je iz zadnjega 'kufra' priredil stojalo za pršut. Cvrkla se je prava vipavska „frtalja“ „szi“ panceto in priročno zelenjavo. V senci dreves si je marsikdo privoščil ležeči počitek. Drugi pa so s sprehodom skozi vas občudovali lepoto arhitekture, zavzetost ohranjanja podobe kraja na račun komodnosti. Bilo nas je kar sram, ko smo se spomnili kaj pri nas delamo iz starih vasi. Kako uničujemo krajino in se ven mečemo z noro barvno lestvico fasad. Samo, da se moja vidi.

Med cvetočimi oljkami, rdečino maka in rume-no banistro smo se spustili do mesteca Spello, od tam pa do Marije Angelske v dežju, da si skupaj s Kazotovo konjenico, ki se je poslavljala, ogledamo začetke Frančiškovega življenja in delovanja. V molitvi smo se ustavili v slikoviti cerkvi Porciunkuli, ki jo kot koklja piščeta varuje ogromna kupola bazilike. Sv. Frančišek jo je z lastnimi rokami popravil pred dawnimi stoletji. Pomudili smo se na mestu kjer je svetnik zapustil zemeljsko življenje, občudovali grlice, ki gnezdijo na rokah Frančiškovega kipa, vrtnice brez trnja in se z nakupom drobnih spominkov za domače vrnili v Villo Verde na obilno večerjo. Joj, ta patrova oznanila pokvarijo vzdušje, saj je jutri zopet zgodnje vstajanje. Čaka nas dolga pot po slikoviti pokrajini Umbrije.

11. junij 2013

Torek zjutraj, 11. junija, se po zajtrku in 2x dvoj-nem kafetu nočnega uslužbenca prebujeni, poslovimo od Kazotove skupine, ki se vrača proti domu. Ustavili se bodo na La Verni in se proti hitri cesti spustili do Bagno di Romagna. Prava motoristična poslastica, ki smo jo prevozili prvi dan. Pozdravi, objemi in klasični: »Srečno pot!« Krepko čez osem, zaradi patrovega klasičnega mečkanja (Robi bi rekel da pošilja fax), se kolona 23 motorjev in dveh spremljevalnih vozil poda na pot v nov dan, ki obeta lepo vreme in slikovito pot. Iz Assisija se dvigujemo po apeninskem pogorju proti zgodovinskemu mestu Gubbio. Ovinkasta cesta zaradi dobrega asfalta dovoljuje spremljanje jutranje pokrajine. Meglice v dolini dajejo vožnji po slemenih pravljici pridih. Vse je v cvetju, najbolj izstopa rumena banistra, ki jo poznamo z naše obale. Edino zrelost kažejo požeta polja pšenice. Po dobri uri vijuganja se pred nami, prislonjen na utrjeno strmino, prikaže Gubbio. Vodeči ima v mislih staro parkirno mesto v bližini starodavnega središča, vendar nas preseneti semenjski dan. Ustavljanje na vsakem prehodu za pešce vseeno ne da dovolj časa za razmislek o parkiranju. Na koncu najdemo prostor za vsa vozila pred zaprto avtošolo in medicinskim centrom. Pozneje obiskovalci obeh ustanov ne kažejo slabe volje, ker smo jim zasedli najugodnejše parkirišče. Z

Goljo ostaneva pri motorjih, ostali pa se podajo z Andrejčkom na ogled starega etruščanskega mesta s srednjeveško trdnjavsko slikovitostjo. Ob dogovorjenem času začnejo naši prijatelji capljati na zbirno mesto. Tokratnemu mečkanju ni botroval pater. V želji, da pridemo čim prej iz mesta 'zalutamo' in se po klasični poti spravimo iz obema semenjske gužve. Vaja se ponovi na vsakem prehodu za pešce. Moj Garmin (Andrejček) se na krožiščih dere za meno: »Levo, drugi izhod...« in že smo na cesti za Urbino, kjer se vzpnemo preko pogorja Serra di Burano. Na glavnih cestah so povsod največji problem tovornjakarji. Dolfi in Klavdij se morata kar potruditi, da z avti sledita gibljivi koloni motorjev.

Kar naenkrat, po dobri uri vožnje, smo pred novim mestom iz zbirke Unescove zaščite Urbinom. Če v Assisiju in Gubbiju občudujemo kamnito arhitekturo je Urbino občudovanja vreden s svojo opečnato gradnjo. Vse hiše, obzidje in stolpi so grajeni z opeko. Naš arhitekt Andrej nam predstavlja bogastvo tega srednjeveškega, univerzitetnega mesta. Od parkirišča pod obzidjem smo se z dvigalom povzpeli 4 nadstropja do glavnega trga. Veliko znanih imen pripada mestu in okolici. Naj omenim le dve, zanimivi za motoriste in sicer Rossi ter pokojni Simonceli. Vsa ostala imena in njihov pomen si lahko ogledate na wikipediji. Čas nas preganja, zato po uri in pol v Urbinu usmerimo motorje v neznano, zamišljeno pot takoj s parkirišča proti S.Giustinu – 65 km piše na smerokazu. Cesta je za nas pravo adrenalinsko odkritje in nosi oznako E78. Iz Urbina nas vodi po slemenu proti mestu Urbania. Še vedno smo skupaj do Mercatella sul Metauro. Na črpalki pade edina pametna odločitev, da gredo adrenalinci dirkači naprej. Robi, David, Nadja in Zdravko štartajo na polno. Za njimi se podamo ostali. Kakšna cesta, kako speljani ovinki, oprijem, da ne govorimo. Pravi, pravi užitek. Brušenje tačk na pravem 'alsfaltu'. Kar vriskal bi, vendar je preveč dela. Bocca Trabaria je prelaz na višini 1049 m, nato pa spust proti S. Giustinu. Kakšen kompliment dajo dirkači, ko povejo, da nas niso dolgo čakali. Dlake se počasi spravljajo v normalen položaj. Človek bi kar ponovil, vendar nas čaka še hitra cesta mimo Sansepolcra do S. Stefana di Pieve. Odcep za La Verno in novo vijuganje po cesti, ki jo pripravljajo za avtomobilsko cestnohitrostno preizkušnjo. Tudi tokrat poženejo dirkači naprej in njihovo število naraste. Grmenje motorjev se naglo oddaljuje. Tudi glavnina z logistiko uživa na vzpenjanju. La Verna, kraj kjer je Frančišek dve leti pred smrtjo dobil Kristusove rane. Nekateri se ob 15h pridružijo vsakodnevni procesiji frančiškanov, ki gredo med petjem iz cerkve do kapele stigmat. Po branju teksta sv. Bonaventure in molitvijo na tem svetem kraju, se procesija med petjem litanij vrne v cerkev. Ob 17h imamo mašo v kapeli sv. Klare. Sveto mašo zaključim z besedo, da na La Verni lahko tudi zasneži. Priprave na parkirišču zmoti

bližajoče grmenje, zato iz torb letijo dežni kombi-nezoni. Sam imam preveč težav, da ga z enim Xom premajhnega navlečem nase, zato poženem brez. Po kilometru vožnje nas udari nevihta s točo. Spomini na JNA (15 mesecev) oživijo, saj tolče kot na fronti. Po čeladi razbija, nič hudega, po rokah je pa malo drugače, od časa do časa tudi kakšen: »Au!« S prvo naprej po ledeni drsalnici iščemo kanale z vodo kjer ni spolzko. Prebijemo se skozi pas neurja in kasiramo še posamezne strele ledenih kugel. Prav zanimiva izkušnja. Tisti brez dežnih kompletov smo premočeni do kože. Za nameček pa še lučka na rezervi. Peljemo, peljemo po hitri cesti, črpalke pa od nikoder. Ko se začnejo dela na cesti in se ta zoži na betonsko korito, me zaskrbi. Če motor 'crkne' narediš v trenutku kilometrski zastoj nervoznih tovornjakarjev. Hvala Bogu se odpre velika odstavna niša kamor usmerim vso našo družino. Klavdij ima v avtu rezervo v kanticah za štirikolesnika. Dotočim, z veliko hvaležnostjo Klavdiju, in nadaljujemo do prve črpalke. Ostali nadaljujejo vračanje v Assisi. Napolnim tank, hajd na kobilico in v dir. Upam, da radarji niso delali, ker se je moja 750 kubična kobilica splasila in s 160 km/h odskakovala proti Rivotortu in Villi Verde. Prišli smo točno za večerjo. Francésko je malo prestavil, da smo pester in čudovit dan zalili s hladnim pivom. Po večerji obvezno druženje na terasi s pogovorom o dnevu, ki se je iztekal in načrtovanih poteh vračanja naslednji dan. Noč, niti enkrat se nisem do jutra obrnil.

12. junija 2013

Zadnji dan skupaj. Vstajanje pol ure pozneje, zajtrk pol ure pozneje. Ob 9h smo bili v Porciunkuli in v eni izmed mnogih kapel imeli zahvalno mašo. Vsi smo slutili neizprosno slovesa, zato tudi izrazi čustev niso bili 'greh'. Bilo je zelo lepo, prijetno druženje, veselje in smeh, prijateljstvo. Temu sta pripomogla veliko tudi najmlajša člana odprave Lan in Tej ter njun izbrani vzgojitelj Golja. Nikogar ni bilo, ki ne bi bil pripravljen dati svojega osebnega deleža skupini, zato je moja hvaležnost namenjena vsem in vsakemu posebej. Parkirišče pri Mariji Angelski v Assisiju se je počasi praznilo, prijatelji so odhajali v večjih in manjših skupinah naprej ali proti domu. Robi in Erika, Boštjan in Erika ter moja malenkost pa smo sklenili podaljšati bivanje za eno noč v Villi Verde. Odšli smo še v Loreto, Ancono in nazaj v Assisi, naslednji dan pa proti domu. Žilica ni dala, da ne bi odkrivali vmes še novih poti, novih krajev, ki bodo prišli prav ob drugi priložnosti. V glavi je že načrt za naslednjič. Morda se bo pa bencin v Italiji pocenil. Kdo ve!

Pace e bene. Mir in dobro.

p. Niko

Spomin

Velika drevesa imajo velike sence. Veliki časi puščajo velike razvaline. Torej velja: Feriunt summos fulmina montes! To mi prihaja na misel ob 90-letnici rojstva škofa Grmiča. Še vedno rad poiščem kakšno njegovo misel v njegovih knjigah.

V tem kratkem spominu pa bi najprej rad pokazal, kljub pravilu De mortuis nil nisi bene, na njegove sence, katerim ni ubežal oziroma jih je povzročil. Drži, da razmere oblikujejo človeka, a pri škofu Grmiču se je marsikaj poslabšalo, ko je kot pomožni škof odstopil. Odraščal je v veliki družini, v pomanjkanju in sredi trdega življenja, in o tem je večkrat govoril. Bil je načelen do te mere, da je škodil sam sebi. V odločitvah je bil hiter in zato ne vedno dovolj premišljen. Bil je preoster 'sodnik' škofa Rožmana in vsega, kar se je dogajalo po vojni. Prav tako ni poznal mnogih dejstev, kot je npr. Huda jama. Socializem se mu je zdel kot teorija blizu evangeliju. Morda je premalo poslušal svetovalce (če jih je sploh imel?). Do države je bil bolj popustljiv kot do Cerkve.

Bil je zelo nadarjen in je veliko obetal. Že kot študent teologije je med vrstniki zbujal pozornost. Njegovi prvi spisi in nastopi so bili opaženi. Naj omenim le nekatere: Uvodnik v zbornik Leto vere (1967) *Zakaj verujem!* V Mohorjevem koledarju 1967 je priobčil *Premislek po koncilu*, v naslednjem (1968) pa *Treba je postaviti nov svet bolj človeških razmer*. Zelo odmeven je bil njegov intervju za Glas koncila kmalu po škofovskem posvečenju, prav tako tudi njegov nastop s prof. J. Janžekovičem v Idriji, kjer sta vodila dialog s prof. Kerševanom in Zdenkom Roterjem. Kot mlad škof je imel dobro sprejeto predavanje v Dragi, s svojo prvo knjigo *Med vero in nevero* (1969) pa je nakazal smer svojih razmišljanj v številnih predavanjih in knjigah.

Kako pa je bilo 35 let pozneje? Izgubljal je sopotnike in vedno bolj je bil sam. Njegova pot je bila iz semenišča do bazilike, v eni roki rožni venec, v drugi pa palica. Zadnjič je maševal v mariborski baziliki 26. marca 2004, ko je vodil spominsko mašo ob 130-letnici rojstva generala Rudolfa Maistra. Njegovo zadnje predavanje *Edvard Kocbek in njegova vera v svobodo* sem poslušal spomladi 2004 ob 100-letnici Kocbekovega rojstva. Njegov zadnji nastop je bil v Cekinovem gradu v Ljubljani, kjer je predaval o Kocbeku in predstavil svojo knjigo *Misli iz šole življenja*, ki je izšla ob njegovi 80-letnici.

Na predavanje je prišel bolan, štiri mesece pred smrtjo, jezen, ker so o Kocbeku govorili na tak način, da se ni strinjal, nerazpoložen. Med samim predavanjem pa se je razživel in nastopil kot v svojih najboljših časih. To je bil njegov zadnji nastop, in sicer 2. decembra 2004. Pravi labodji spev. Z veliko muko, a z močno voljo je pripravil še nekaj spisov, ki jih je oddal na kulturni praznik,

8. februarja 2005, torej nekaj tednov pred smrtjo. Izšli so v knjižni obliki z naslovom *Poslednji spisi*. Svoje življenje je zaključil v duhovniškem domu, zadnje počivališče pa ima med rajnimi duhovniki na Pobrežju.

P. Zdravko Jakop

Leto 2013

Leto 2013 nam prinaša nekaj obletnic, ki so vezane na pomembne dogodke v preteklosti, svoj pomen pa imajo še danes.

Za kristjane je zelo pomembna 1700-letnica milanskega edikta, ki sta ga leta 313 v Milanu podpisala cesar Vzhoda Licinij in cesar Zahoda Konstantin. Cesarstvo je s tem dobilo krščanske temelje. Začela se je humanizacija družbenega življenja in zaščita zakona in družine.

Konstantin Veliki, zunajzakonski sin Konstancija Klora in Helene, rojen 285 (?) v Nišu, je bil leta 307 oklican za cesarja, nakar je prišel v Rim, ko je pri Milvijskem mostu porazil Maksencija. Rimsko ljudstvo ga je navdušeno sprejelo, saj je prišel kot 'prijatelj kristjanov'. To je bil že njegov oče Konstancij pod vplivom žene Helene. Kot politik je spoznal, da je duhovna moč poganstva izčrpana in da bo Cerkvi v prihodnosti pripadala odločilna vloga tudi na političnem področju. Kdo si torej ne bi želel imeti take sile na svoji strani?

Konstantin je sprejel več pomembnih odločitev. Leta 321 je ukazal splošno praznovanje nedelje. Ko še ni bil krščen, je sklical v Niceji vesoljni koncil, na katerem so 18. junija 325 sprejeli nicejsko veroizpoved. Leta 330 je izbral Bizanc za glavno mesto države. Gradil je mogočne cerkve (bazilike). Svoboda pa, ki jo je dal Cerkvi, je bila prav z njegove strani ogrožena. Res je bila svobodna, a v njegovem 'objemu'. Sam sebe je označeval kot škofa za zunanje zadeve Cerkve; še več, hotel je biti Kristusov namestnik na zemlji in zato državni in cerkveni poglavar. V zameno za svojo naklonjenost Cerkvi je zahteval, da mora Cerkev služiti edinosti in moči države.

V tem duhu lahko razumemo prošnjo sv. Avguština: »Gospod, varuj me prijateljev, sovražnikov se bom že sam!« Prav tako pa postane bolj razumljiva misel pariškega kardinala E. Suharda, ki je v težkih časih po 2. svetovni vojni (v pastirskem pismu leta 1947) zapisal, da se Cerkev manj boji Nerona kot Konstantina.

Druga, prav tako pomembna obletnica, je 1150-letnica prihoda solunskih bratov Cirila in Metoda na Veliko Moravsko (863). Prišla sta na povabilo moravskega kneza Rastislava. Prišla sta dobro pripravljena, saj sta v svojem času veljala za najbolj izobražena moža. Nemški državni in cerkveni knezi so njima nasprotovali, v panonskem knezu Koclju pa sta srečala najidealnejšega

krščanskega kneza. Med Slovenci je njuno čaščenje začel širiti bl. A. M. Slomšek, ko je ustanovil Bratovščino sv. Cirila in Metoda.

Značilnost njunega poslanstva je bilo prizadevanje za bogoslužje v narodnem jeziku. To je bilo v tistem času nekaj posebnega in kaže, kako zelo sta sveta brata spoštovala jezik in kulturo naroda, med katerim sta delovala. Hkrati pa sta se zavedala, da bi k temu veliko pripomogla domača duhovščina, to pa je bilo treba šele vzgojiti. Skrbela sta tudi za povezanost z Rimom. Želela sta sicer ustanoviti samostojno neodvisno Cerkev za Slovane, vendar znotraj rimske Cerkve. Načrtovala sta tudi oblikovanje močnega državnega in kulturnega slovanskega središča med nemško-latin-skim zahodom in grškim vzhodom.

V povezavi z ravnokar omenjeno obletnico moramo omeniti še 50-letnico smrti cenjenega profesorja in velikega ekumenskega delavca in pisatelja prelata dr. Franca Grivca (1878–1963). Študiral je bogoslovje v Ljubljani in aktivno sodeloval na tako imenovanih velehradskih kongresih, ki so se vrstili v letih 1907–1947. Na teh kongresih se je Grivec res izkazal: bil je »duša« vsega dela in vseh prizadevanj pri organiziranju teh kongresov, pri izbiri vsebine in tudi pri izpeljavi sklepov. Obenem je bil tudi profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Prof. dr. Stanko Cajnkar je ob njegovem grobu povedal: »Njegovo delo je prešlo v splošno kulturno dediščino slovenskega naroda in je v sodobnem ekumenskem gibanju dobilo svojo polno potrditev in veljavo.«

P. Zdravko Jakop

BR. DRAGAN

† Br. Štefan (Alojzij) Rezec

Ob pogrebu, 7. maja 2013

„Zdaj odhajam k njemu, ki me je poslal“ (Jn 16,5). Te besede je Jezus v poslovilnem govoru povedal učencem. Od velike noči do vnebohoda je v njih prebujal in utrjeval vero, da bi mogli v veri odrasti in sami postati nosilci evangelija do zadnjih meja zemlje. Ko v velikonočnem času pri sveti maši o tem beremo in premišljujemo, se tudi v nas utrjuje vera, da je Jezus vstal in da živi. V tej veri dobiva svojo trdnost še druga razsežnost vere v vstajenje – namreč, da bomo vstali in živeli tudi mi.

Prav za to drugo stran vere v vstajenje je preizkusni kamen poslavljanje od ljudi, s katerimi smo živeli. Skozi desetletja smo morda z njimi delili iste življenjske prostore, se z njimi srečevali pri molitvi in pri mašni daritvi, z njimi ustvarjali občestvo pri skupnih obedih. Potem pa ob smrti njegovo mesto ostane prazno, pogled zatipa v praznino, uho sliši samo še tišino in srce odsotnost. Takrat se neizprosno postavi vprašanje: ali veruješ, da je ta človek vstal v Jezusu Kristusu, ki je za nas umrl in vstal, kakor Korinčane uči apostol Pavel (prim. 1 Kor 15,3-4). Namesto govorice pogledov, obraza in besed se moramo začeti učiti govorice vere v vstajenje in življenje, ki raztrga vse prostorske in časovne okove in že na tej zemlji začne živeti prvine večnosti.

V veri v vstajenje in življenje je umrl tudi naš brat Štefan Rezec. Rojen je bil 23. junija 1926 na Lapaci št. 2, v župniji sv. Ane na Prevorju. Bil je sin očeta Martina in mame Julijane z dekliškim priimkom Perc. Ko so pokojnega brata Štefana tri dni po rojstvu, 26. junija 1926, krstili v tamkajšnji župnijski cerkvi, so mu dali ime Alojzij.

Ko je Alojzij zrasel v fanta, se je začela svetovna vojna in skupaj z bratom sta bila mobilizirana v nemško vojsko. V vojaški uniformi, a s srcem preproste ga in dobrega človeka, za katerega je njegov župnik, ko je o njem frančiškanskim predstojnikom pove-

dal svoje mnenje ob vstopu v red, napisal, da se je v vseh rečeh prav zgledno obnašal, je premarširal celo Evropo. Konec vojne je dočakal v Franciji in nekaj časa bil tudi vojni ujetnik pri zaveznikih.

Ko se je vrnil domov, je bilo treba poskrbeti za preživetje. Poiskal je tisto, kar je imel najbolj pri roki in se zaposlil v rudniku. Delal je v Zabukovici, kjer so kopali rjavi premog, dvesto metrov pod zemljo, kakor je rekel. Vendar ni posebno dolgo zdržal. Pa ne zaradi težkega dela. Tega je bil vajen od otroških let. Niti zaradi posebnih razmer, ki vladajo v jami, kakor pravijo knapi. Vse to bi Alojzij mirno prenašal. V jami mu je postalo neznosno zaradi preklinjanja. To ga je huje bolelo, kot vsi napori in vsa odrekanja. Boga in vse, kar je bilo sveto, je imel preveč rad, da bi lahko prenašal knapovsko robotost.

V tem prijateljstvu z Bogom je začel odkrivati svoj redovniški poklic. Iskanje ga je pripeljalo na Brezje. Najprej samo kot romarja. Kmalu pa tudi kot kandidata, ki je potrkal na samostanska vrata in prosil za sprejem. Sam je v prošnji za vstop napisal: „Podpisani Rezec Alojzij sem prišel 21. oktobra 1954 v vaš samostan na Brezje z namenom, da vstopim v vaš red. Ker upam, da me tudi Bog kliče v ta stan.“ Habit samostanskega tretjerednika je Alojzij Rezec oblekel 3. junija 1955 in takrat dobil ime br. Štefan. Dobro leto pozneje, 3. septembra 1956 je prav tako na Brezjah naredil tretjeredniške zaobljube.

V noviciat je šel v Novo mesto. Leto preizkušnje je začel 24. septembra 1958 z namenom, da bo ostal brat neduhovnik. Tam je br. Štefan pokazal svoje veliko srce in pobožno vero. Izkušeni p. Karel Di-jak, dolgoletni magister, ki je vzgojil veliko generacij v naši provinci, je v poročilu 11. junija 1959 o br. Štefanu kratko, a izredno lepo zapisal: „Tele-sno dobro zdrav. Veselega značaja. Zelo poslušen in sprejemljiv. Izredno miren, brez razburjenja, ko pride eno in drugo... Uči se kar dobro. Moli rad in pristopa verno k zakramentom. Je resnično zgleden v vseh ozirih.“

Začasne zaobljube po noviciatu je naredil 25. septembra 1959 po konventni maši ob 6. uri zjutraj v samostanu v Novem mestu, in sicer v roke gvardijana p. Urbana Grguriča, ki je svojo življenjsko pot tako kot brat Štefan sklenil na Brezjah.

Po noviciatu se je br. Štefan vrnil na Brezje, kjer je 26. septembra 1962 naredil slovesne zaobljube v roke provinciala p. Marjana Valenčaka.

Z Brezij ni šel nikamor več. Tukaj je ostal vse do nedelje, 5. maja 2013, ko je ponj prišel Gospod Jezus in ga odpeljal v hišo svojega Očeta, v kateri je mnogo bivališč. Eno tudi za br. Štefana.

Naš dragi br. Štefan ni veliko govoril. Tudi njegova pisava je bila okorna. Iz nje se vidi, da je svinčnik držala roka, ki je bila bolj vajena krampa in lopate kot pisanja. Vendar se je za to zunanostjo skrival človek, ki je živel z Bogom in v tej povezanosti z Bogom v sebi nosil globine, za katere bi mislil, da jih premore samo nekdo, ki veliko bere in premišluje.

Naj vam odkrijem nekaj misli, iz katerih bomo za-slutili, da je bil br. Štefan velik redovnik in iskren Božji prijatelj. „Rad bi bil zvest, vendar me bolj vleče na nezvestobo,“ mi je dejal v enem od pogovorov. Dragi br. Štefan, preprosta in zvesta duša. Vse izkušnje iz let življenja z vami sem občudoval vašo zvestobo v molitvi, v prejemanju zakramentov, v življenju po naših redovnih zaobljubah. Vendar pristna ponižnost vedno znova priznava, da je še vedno na poti in da cilj ostaja nekje spredaj – zelo blizu, pa obenem tako oddaljen. V tem prizadevanju za zvestobo je tudi rekel: „Želim si, da bi lepo spolnjeval svoje dolžnosti, kar se redovniškega tiče, ker vem, da mi smrt trka na vrata. Brž ko bratje kdaj niso molili, je šlo takoj samo navzdol.“ S temi besedami je br. Štefan povedal, v čem je bistvo redovniškega življenja, v čem je srčika naše frančiškanske zvestobe: živeti svoje redovniške dolžnosti, zlasti pa vztrajno in predano moliti in se ne naveličati. Samo takšna molitev redovnika ohranja v povezanosti z Bogom in v povezanosti z brati. Kakor da bi človek poslušal Jezusove besede iz Janezovega evangelija: „Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi; kdor pa me ljubi, tega bo ljubil moj Oče, in tudi jaz ga bom ljubil in se mu razodel“ (Jn 14,21). Ker je br. Štefan ljubil Boga in se trudil, da bi vestno spolnjeval svoje dolžnosti, ga je tudi Bog prehiteval s svojo ljubeznijo in se mu razodeval.

Br. Štefan se je tudi dobro zavedal, da biti redovnik pomeni živeti v skupnosti in biti dejaven gra-

ditelj te skupnosti. Mislim, da je imel posebno šolo bratskega odnosa. Pri njem je na Brezjah precej let živel tudi njegov rodni brat Martin. Živela sta v isti sobi in Martin je včasih težko prenašal svoje bolezni in težke dneve. Štefan je vse to junaško potrpežljivo sprejemal. Nikoli ga nisem slišal reči, da mu je težko, da bi morda Martina dali drugam. Nič podobnega. Kadar je bilo posebno hudo, je potožil kvečjemu: „Martinu je pa sedaj malo slabše.“ Nikoli ni govoril o sebi, vedno samo o Martinu. Z enako ljubečo potrpežljivostjo je skozi leta stregel pokojnemu p. Piju. Dan p. Pija se je začel zelo zgodaj, ob petih. In br. Štefan je dan za dnem ob petih bil pri p. Piju s toplim mlekom. Vse do trenutka, ko je p. Pija, potem ko je odmaševal in pozajtrkoval, zapeljal v kopalnico, da bi si umil roke in ga je zadela kap. Zvestoba do konca.

Isto držo je ohranjal tudi v odnosu do redovnih bratov. Zanj je bila vsa modrost, kako živeti v bratstvu, zajeta v par besedah: „Z brati se razumemo, saj je rečeno, da moramo sproti odpuščati. S kakršno mero merite, s tako se vam bo odmerilo.“ Dragi br. Štefan, če te Jezusove besede, ki ste mi jih povedali, presojam v vašem življenju, potem mirno rečem, da ste prejeli zvrhano in stokratno. Kajti br. Štefan je bil eden tistih ljudi, ki jih žal srečujemo preveč poredko. Pri najboljši volji se ne morem spomniti, da bi iz njegovih ust kdaj slišal žal besedo o kakem bratu, sploh o kakem človeku. Ni obiskoval imenitnih šol, ni poznal ne filozofije, ne teologije, na psihologije in še marsičesa drugega ne, vendar je v sebi nosil spoštovanje do vsakega človeka. Ne spoštovanje kot pojem, s katerim se poigravaš, ampak spoštovanje kot temelj vsakega srečanja s človekom. Za ta zgled se želim br. Štefanu danes posebej zahvaliti. Kakor nas je na tem področju doslej spremljal s svojim zgledom, tako naj nas sedaj podpira s svojo priprošnjo.

Mislim, da je br. Štefan skozi vse življenje in to na vseh področjih dokazoval besede, s katerimi ga je za sprejem v samostan priporočil takratni brezjanski gvardijan p. Bogdan Markelj. Provincialu Benjaminu Tomšiču je takole zapisal: „Do sedaj se je izkazal v vseh rečeh priden, vesten in pošten.“

Kadar smo se z br. Štefanom pogovarjali o kakem delu, je imel navado reči: „Kakor bodo rekli.“ V govorico br. Štefana preveden frančiškov stavek: „Gospod, kaj hočeš, da storim?“ In br. Štefan je to resno mislil in dejansko živel. Bil je ena sama razpoložljivost in pokorščina.

Ne morem drugače, kakor da si nedeljsko srečanje med Gospodom Jezusom in br. Štefanom predstavljam kot takle pogovor: „Br. Štefan, dobri in zvesti služabnik, pridi v veselje svojega Gospoda.“ „Kakor bodo rekli,“ je odvrnil br. Štefan in se za Gospodom napotil pod oboki večnosti.

Br. Štefan, molite za nas, za našo provinco, za nove poklice v Cerkvi, predvsem pa, da bomo tudi mi zaslužili besedo pohvale: priden, vesten in pošten. Veselite se v Gospodu!

† P. Bogoljub (Alojzij) Gselman

Ob pogrebu 9. maja 2013

Od pokojnega patra Bogoljuba Gselmana se poslavljamo na praznik Gospodovega vnebohoda. V Lukovem poročilu iz Apostolskih del smo slišali, da je Jezus svojim zaupal poslanstvo pričevanja: „Prejeli boste moč, ko bo Sveti Duh prišel nad vas, in boste moje priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji ter do skrajnih mej sveta“ (Apd 1,8).

V Lukovih besedah že zaslutimo izkustvo prve Cerkve, ki je postalo izkustvo Cerkve skozi vso njeno zgodovino. Jezus jih ne pošilja do skrajnih meja zemlje, da bi govorili o njem. Besede so preveč preproste. Danes jih je tudi veliko preveč, da bi lahko samo z njimi oznanjali evangelij. Člani prve Cerkve so zelo hitro spoznali, da je potrebno besede potrjevati z življenjem. Oznanjevanje se mora spremeniti v pričevanje. Zvestoba pričevalca se namreč ne preverja po njegovem govorjenju. Njegovo zvestobo potrjuje ali izpodbija njegovo življenje. Bog je v svoji nedoumljivi modrosti med te priče poklical tudi p. Bogoljuba. Rodil se je 2. maja 1934 v Vinarjah v župniji sv. Marije v Mariboru, kot sin očeta Alojzija in mame Neže z dekliškim priimkom Praprotnik. Po takratni navadi je bil krščen kmalu po rojstvu in sicer 9. maja 1934 v župnijski cerkvi Marije, Matere milosti v Mariboru. Tako se prav danes z mašo zadušnico s hvaležnostjo in zaupanjem v Božje usmiljenje poslavljamo od njega na isti dan in na istem kraju, kjer je pred devetinsedemdesetimi leti po krstni vodi in Svetem Duhu prejel Božje življenje in dobil ime Alojzij. „Vse osnovnošolsko in nižje gimnazijsko obdobje je bil ministrant, kot višji gimnazijec pa je pomagal pri obredih in slovesnostih. Odlikoval se je z izredno požrtvovalnostjo, ko je prihajal tri četrt ure daleč vsako jutro v cerkev. Bil tesno povezan

s Cerkvijo in župnijsko duhovščino,“ je zapisal župnik p. Gabriel Planinšek marca 1957, ko je Alojzij Gselman prosil „za sprejem v frančiškanski red, v katerem bi Bogu rad služil kot frančiškanski duhovnik.“

Noviciat v Novem mestu je začel 1. aprila 1957, kjer je leto dni pozneje, 2. aprila 1958, naredil tudi prve začasne zaobljube. Oboje, preobleko in zaobljube je vodil p. Gabriel Planinšek, provincialni definator in župnik v rojstni župniji p. Bogoljuba, obenem pa tudi njegov veliki vzornik, ki se ga je vedno s hvaležnostjo spominjal in o katerem je znal povedati veliko lepega.

Po noviciatu je prišel v skupnost bogoslovcev, kjer je študiral filozofijo in teologijo. V času študija je 3. aprila leta 1961 naredil slovesne zaobljube, ki jim je dober mesec pozneje, 11. maja 1961 sledilo diakonsko posvečenje, 29. junija istega leta pa potem še mašniško posvečenje. Dve leti je še ostal v Ljubljani, da je dokončal študij.

V času svojega duhovniškega služenja je prekrižaril Slovenijo po dolgem in počez. S Cankarjem bi lahko rekli: „od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev.“ Po končanem študiju so ga redovni predstojniki poslali v njegovo župnijo, v Maribor, kjer je, kot „mlad“ kaplan ostal pet let. Od tam je bil prestavljen v Nazarje, kjer je bil od leta 1968 do 1977 predstojnik in župnik. To obdobje je doživljal kot

posebno zahtevno, saj je bil samostan še vedno zelo zaznamovan s partizanskim miniranjem. Pogumno se je lotil obnove in s skromnimi sredstvi a mladostnim navdušenjem in podjetnostjo je nazarski samostan začel vstajati iz ruševin in dobivati svojo podobo.

Iz Nazarij ga je pot vodila na Brezje, v naše osrednje Marijino svetišče, kjer je bil župnik v župniji Mošnje. Leta 1980 je šel v Novo mesto, kjer je bil gvardijan in župnik. Od tam se je vrnil v Maribor, kjer je bil dve leti kaplan, nakar je bil ponovno predstavljen na Brezje, kjer nikoli ni zmanjkalo dela ne v spovednici in ne na prižnici. In oboje je delal rad in z veseljem.

Izpod Triglava je leta 1989 odšel na skrajni vzhod Slovenske frančiškanske province Svetega Križa, k Sveti Trojici, kjer je bil gvardijan in župnik, leta 1990 pa je bil prestavljen čisto na drugi konec, na Sveto Goro, kjer se je z veliko vnemo in iznajdljivostjo lotil obnove skrajno opustošenega romarskega doma, ki ga je prav v tistem času novogoriška občina vrnila samostanu. Končno je leta 1993 prišel spet v Maribor, kjer je ostal do svoje smrti, 7. maja 2013. Ob prihodu v Maribor so mu zaupali skrb za ustanavljanje novega župnijskega občestva v Košakih, kar je že davno prej nosil v sebi kot skrb in odgovornost do ljudi in do otrok, ki so v tistem koncu spadali v župnijo Svete Marije.

Ob povedanem o njegovem frančiškanskem in duhovniškem romanju po naših postojankah moram spregovoriti še o dveh področjih njegovega duhovniškega služenja. Prvo so ljudski misijoni. Rad je hodil na ljudske misijone. Ker je bil dober pridigar, ki se je skrbno pripravil na vsak nagovor, je bil velikokrat vključen v ekipo misijonarjev za posamezne župnije. Bog ve, na kolikih ljudskih misijonih je bil. Tudi sam sem nekaj ljudskih misijonov vodil ob njem.

Pri pridigah je bil ognjevit. Včasih sta ga govorniška vnema in želja, da bi ljudi predramil in jih približal Bogu tako prevzeli, da ga je odneslo. In takrat so njegove besede delile duhove. Eni bi najraje ploskali od navdušenja, za druge je bila njegova beseda pretrda. Verjamem, da ga je razvnela gorečnost za Božjo stvar.

Drugo področje, kjer je razdajal svoje duhovniško pričevanje, so bile duhovne vaje. Sam vem, da sem bil vsaj na enih, ki jih je vodil. Nič novega, nič revolucionarnega. Klasične prvine frančiškanske duhovnosti in spodbude k zvestobi in gorečnosti – a ko je govoril o teh stvareh, sem čutil, da v resnici veruje v Boga, da verjame v sv. Frančiška, v frančiškansko poklicanost in poslanstvo.

Ko so bila dela opravljena, ko so bile dolžnosti izpolnjene – to sem doživljal ob njem na misijonih – se je sprostil. Takrat je postal veseljak v dobrem pomenu besede. Znal je biti duhovit, zapel je s svojim zvonkim baritonom in vsak večer je „padlo“ še nekaj iger taroka. To so bili prijetni večeri.

„Duše učimo z besedo, rešujemo pa jih s trpljenjem,“ je imel navado reči p. Chevrier, ki je papež Janez Pavel II. 4. oktobra 1986 razglasil za blaže-

nega. To misel si je pokojni p. Bogoljub izbral za svoje zlatomašno geslo in ga zapisal na zlatomašne podobice.

Najbrž se ni zavedal, kako zares bo Bog vzel te njegove besede. Zlato mašo je imel 10. junija 2011 – v baziliki Matere Usmiljenja, kjer je petdeset let prej zapel ob svoji novi maši.

Če bi na neki način lahko rekli, da je p. Bogoljub do svoje zlate maše duše poučeval z besedo, kakor sem v bornih obrisih skušal pokazati zgoraj, se je sedaj začel pričevanjski del njegovega duhovniškega življenja. Kmalu po zlato maši sem dobil obvestilo, da je p. Bogoljub v bolnici. Od takrat naprej ga pot niso več vodile širom po domovini, ampak ga je poslabšanje bolezni odvedlo v bolnico, izboljšanje pa mu je omogočilo, da je spet prišel domov. To pot je prehodil velikokrat v teh dveh letih milostnega obdobja, ki mu ga je Bog v svoji dobroti naklonil, da je mogel duše reševati s trpljenjem, kakor je napisal na podobici, in da je sam zorel za Boga.

V tem času so mu izredno požrtvovalno stali ob strani zdravstveno osebje, patronažne sestre, dobre žene, ki so mu tolikokrat postregle, sorodniki, znanci in prijatelji, ki ste ga vztrajno obiskovali. Ob slovesu se vsem iskreno zahvaljujem in vam obljubljam, da bomo ostali povezani v molitvi. V času bolezni p. Bogoljuba sem občudoval tudi naše brate v Mariboru. V resnici so živeli spodbudo sv. Frančiška: „Če kdo izmed njih zboli, mu morajo drugi bratje streči, kakor bi želeli, da bi bili sami postreženi“ (FPVod 6,9). Vsem hvala za to pričevanje bratstva.

Naj končam s svojim osebnim razmišljanjem, ki se mi je rojevalo ob premišljevanju o p. Bogoljubu. Kadar stojimo ob krsti človeka, s katerim smo delili življenje, morda prehodili kos poti ali se zgolj občasno srečevali z njim, ob tej krsti stojimo s svojim čisto osebnim odnosom, polnim spominov na vse, kar so srečanja s tem človekom prebudila v nas. In ta človek se je v sestri smrti srečal s svojim Bogom. Na to srečanje je s seboj prinesel vse svoje življenje, ki ga je nenadoma zagledal v čisto novi luči Božje ljubezni, pravičnosti in usmiljenja. Globoko v sebi nosim prepričanje, da ga ob tem sprejemu Bog pričaka z vsemi molitvami, z vsemi mašnimi daritvami in z vsemi prošnjami, ki jih bomo izrekli ob spominu nanj, saj v Bogu ni prej in pozneje, kakor čas v pogreznjenosti v zemeljsko pogojenost doživljamo ljudje, ampak je večni zdaj, večni danes. Dragi p. Bogoljub, upam, da si tudi ti v tem srečanju doživel moč naše hvaležnosti, bratstva in odpuščanja.

Zadnjič sva se srečala preteklo soboto. Nisi se več mogel pokrižati. Tudi govoriti nisi več mogel. Si pa pozorno sledil mojim besedam, ko sem ti pripovedoval o srečanju Frančiškovega svetnega reda in o dogajanjih v provinci. Hvaležno si sprejel blagoslov in križ, ki sem ti ga zarisal na čelo. Ko sem se poslovil, si rekel eno samo besedo: »Srečno!« Tudi ti, dragi p. Bogoljub, uživaj srečo, ki je v srečanju z Gospodom iz obličja v obličje. Veseli se v Gospodu na veke!

NASLOVNIK PROVINCE

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
01 - Bogdan; 02 - Peter;
03 - Leopold; 04 - Polikarp;
05 - Bonaventura; 06 - Stefan;
07 - Mari; 08 - Leon;
11 - Herman; 18 - Silvin;

■ KAMNIK

Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
33 - Lavrencij; 36 - Pashal;
37 - Ernest; 38 - Franci
42 - Peter

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Andrej;
9 - Boris

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si
*Za pos. brate namesto **:*
20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 82 - Marjan;
83 - Andrej;

■ LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hieronim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Ul. škofa Maksimiljana
Držečnika 7
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Evgen; 15 - Krizostom
19 - Jože;

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Tomaž; 3 - David;
4 - Vili; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ NOVA ŠTIFTA

Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

■ NOVO MESTO

Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 3 - Marko;
4 - Simon Peter; 7 - Jan

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 30 - Miha
36 - Zdravko; - Ambrož;
- Rafael

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

■ AVSTRALIJA

■ ADELAIDE - WEST HINDMARSH

Holy Family Slovenian
Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

■ MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

■ SYDNEY - MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Française

■ P. Milan Kadunc

Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Française

■ ITALIA

P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ ZDA

■ JOHNSTOWN

St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

■ LEMONT

St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

Slovensko versko središče

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

■ NEW YORK

St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk - andrej.vovk@ofm.rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbglobal.net
Boštjan Horvat - bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dominik Papež - rojs2000@yahoo.com
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar@ofm.siol.net
Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbglobal.net
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si

Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafaels@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

GENERALNA KURIJA, RIM
FOTO: BR. DRAGAN